HIRVATİSTAN ÜLKE RAPORU

Mart 2012

Yönetici Özeti

- Hırvatistan orta gelir düzeyine ve etkin biçimde işleyen bir pazar ekonomisine sahiptir.
- Global krizin etkisi ile küçülme yaşamasına rağmen 2009 yılında Hırvatistan'da kişi başına gelir, AB ortalamasının %65'ine ulaşmıştır.
- Geçtiğimiz 5 yılda istikrarlı bir büyümesi olan perakende pazarı halen lokal oyuncuların hakimiyetindedir.
- Yeni AVM'lerin açılmasıyla ülke genelinde organize perakendeciliğin daha da gelişmesi ve ticari koşulların perakendeci lehine olacağı beklenmektedir.
- Cadde mağazacılığında kaliteli alanın kısıtlı olması yüksek kira şartlarını ortaya çıkarmaktadır.
- Lojistik imkanlarının kısıtlı olması ve bürokratik süreç perakendeciler için halen bir tehdit.

İçerik

1-Ülke Profili ve Makro Ekonomik Bakış

2-Sosyo-Ekonomik ve Demografik Yapı

3-Perakende Pazarına Genel Bakış

4-Dış Ticaret

5-İnsan Kaynakları Uygulamaları

6-Finansal Yapı ve Dinamikleri

Coğrafi Konum ve Özellikleri-1

Hırvatistan 56,594 km2'lik yüz ölçümüne sahiptir.

KONUMU

- Güneydoğu Avrupa'da, Balkan Yarımadası'nın kuzeybatısında yer alan bir ülkedir. Komşuları kuzeyde Slovenya, kuzeydoğuda Macaristan, doğuda Sırbistan, güneydoğuda Bosna-Hersek ve güneyde Karadağ'dır. Batısında Adriyatik Denizi'ne kıyısı vardır

KOMŞU ÜLKELER

- Bosna - Hersek 932 km, Macaristan 329 km, Sırbistan 241 km, Karadağ 25 km, Slovenya 670 km

ÖNEMLİ ŞEHİRLER

- Başkenti Zagrep şehridir.
- Önemli şehirler: Split, Rijeka, Osijek

Kaynak: Coğrafya.gen.tr

Coğrafi Konum ve Özellikleri-2

UÇUŞ SÜRESİ - GMT

- İstanbul Zagrep arası 2 saatlik bir uçuş süresi bulunmaktadır.
- GMT'den 1 saat ileridir. TR'ye göre 1 saat geridedir.

FİZİKİ YAPI

- Ülke toprakları; Dalmaçya, Birinci Dünya Harbi öncesinde Avusturya toprağı olan Istria'nın büyük bölümü ve eskiden Macaristan'a ait olan Slovenya topraklarını içine alır. Doğuda Tuna, Drova ve Sava ırmakları arasında kalan verimli ovalardan başlayıp, batıda Adriya Denizi boyunca Karadağ'a kadar bir hilal şeklinde uzanır. Dinar Alpleri güneybatı topraklarını engebelendirir. Dalmaçya kıyıları açıklarında kıyıya paralel birçok ada vardır.

Kaynak: Coğrafya.gen.tr

Coğrafi Konum ve Özellikleri-3

Resmi Dil:	Hırvatça resmi dil olarak kullanılmaktadır.
Ticari Dil:	Sırpça, İtalyanca, Macarca, Çekce, Slovakca ve Almanca yaygın kullanılıyor.
Din:	Roma Katolikleri %87.8, Ortodoks %4.4, Müslüman %1.3, Protestan %0.4, diğer %6.1
Para Birimi:	Kuna ülke içerisinde geçerli olan resmi para birimidir.

İklim Özellikleri

- Ilıman bir kara iklimi mevcuttur.
- Yıllık ortalama sıcaklık 13°C, ocak ortalaması 0°C, temmuz 22°C'dir.
- Kuzey kısımları güneye nazaran daha soğuktur.
- Senelik yağmur ancak 640 milimetreyi bulur.
- Yaz aylarında yeterli olmayan bu durum, toprak kullanımında çok geniş bir sulama sisteminin gelişimini gerekli kılmıştır.

Kaynak: Coğrafya.gen.tr

Resmi Tatil Günleri

Yeni Yıl	**1 Ocak**
Epiphany	**6 Ocak**
Kutsal Pazartesi	**Mart/Nisan**
İşçi Bayramı	**1 Mayıs**
Corpus Christi	**15 Haziran**
Anti-faşizm Mücadele Günü	**22 Haziran**
Milli Bayram	**25 Haziran**
Zafer Bayramı	**5 Ağustos**
Bağımsızlık Günü	**8 Ekim**
Noel	**25-26 Aralık**
Saint Stephen Günü	**26 Aralık**

Siyasi Yapı ve Özellikleri

Yönetim Biçimi	• Hırvatistan Cumhuriyeti parlamenter demokrasidir. Cumhurbaşkanı, doğrudan halk tarafından beş yıl için seçilmektedir. Yürütme yetkisi Hükümet'e ait olmakla birlikte, iç ve dış politikaların tespitinde Cumhurbaşkanı'nın siyasi etkisi devam etmektedir.
Genel Yapı	• Yasama yetkisini kullanan Hırvatistan Parlamentosu (Sabor) tek kanatlı olup, 1990 Anayasasına göre en az 100, en fazla 160 üyeden oluşabilmektedir. Halihazırdaki Parlamento 152 üyeden oluşmaktadır. Ülke dışında yaşayan ve çifte vatandaşlığı bulunan Hırvatlar da (diaspora) genel seçimlerde oy kullanmaktadırlar. Ayrıca, ülkede yaşayan azınlıklara, Parlamento'da toplam 8 sandalyelik kontenjan ayrılmıştır. Genel Seçimlerde siyasi partilerin Parlamento'ya girebilmeleri için ülke genelinde en az %5 oy almaları gerekmektedir.
Siyasi Yapının Oluşumu	• 1980'li yılların sonlarında görülen komünist ülkelerdeki demokratikleşme hareketi Hırvatistan'da da etkili oldu. 1989'da Sırbistan ile Hırvatistan ve Slovenya'nın ilişkileri bozuldu. Aynı sene Hırvatistan Komünist Partisi kongresinde çok partili sisteme geçme kararı alındı. Nisan 1990'da yapılan seçimleri Hırvatistan Demokratik Birliği kazandı. Hırvatistan 1991 Temmuzunda bağımsızlığını ilan etti. Bunu eski Yugoslavya'yı meydana getiren Cumhuriyetler takip etti.
Devlet Başkanı	• Şubat 2010 tarihinden beri Ivo Josipović görevdedir.
Başbakan	• Jadranka Kosor

Ekonomik Görünüm

- Hırvatistan orta gelir düzeyine ve etkin biçimde işleyen bir pazar ekonomisine sahiptir. Bağımsızlık öncesinde diğer bölge ülkelerine göre gelişmiş bir yapıya sahip olan Hırvatistan ekonomisi, Yugoslavya'nın dağılmasından sonraki savaş nedeniyle oluşan 20 milyar dolarlık masraflar ve bu dönemde ülkenin Sovyetler Birliği içindeki geleneksel ihracat pazarlarını kaybetmesi nedenleriyle sekteye uğramıştır.

- Bağımsızlık sonrası Hırvatistan ekonomisi düşük enflasyon oranı, istikrarlı para birimi ve büyüme oranı gibi istikrar göstergesi verilere karşılık, yüksek cari açık ve dış borç oranı, düşük rekabet gücüyle tanımlanan bir ekonomik yapı görünümü kazanmıştır.

- Hırvat ekonomisi devlet mülkiyetindeki işletmelere dayanan sosyalist ekonomiden serbest piyasa ekonomisine geçisin yarattığı yapısal sorunları tam olarak aşabilmiş değildir. Özelleştirme kapsamında ilk olarak bankacılık ve iletişim sektörleri başta olmak üzere zarar eden işletmeler özelleştirilmiştir. Ancak, enerji, demir-çelik, demiryolları, gemi inşa sanayi gibi sektörlerde özelleştirme ve yeniden yapılanma faaliyetleri henüz hedeflenen seviyeye ulaşamamıştır.

- Özelleştirme programının yavaş ilerlemesinde kamu idaresinin ağır işleyişinin yanı sıra yasal sorunlar, yatırımcıların özelleştirme projelerine ilgisizliği, satış koşullarının yatırımcı için uygun olmaması gibi nedenler etkili olmuştur. Hükümetin yeni bir Özelleştirme Yasası hazırlığı yapması da süreci yavaşlatan diğer bir neden olarak görülmektedir.

- 2009 yılında % 9,3 azalan sanayi üretiminin 2010 yılında % 1,2 artmış, ülkenin büyümesinde önemli faktörlerden olan ve 2009 yılında % 8,1 azalan tüketim harcamalarının 2010 yılında dikkate değer bir artış göstermektedir, hükümetin de harcamaları azaltıcı politika izlemesi nedeniyle 2010 yılı büyüme artışının hükümetin hedefinin altında gerçekleşmiştir.

Kaynak: IMF , OECD

Hırvatistan'ın Dünya Ekonomisindeki Konumu

Hırvatistan 78 Milyar USD' lik GSYİH' si ile dünyada en büyük 79. ekonomisine sahiptir.

GSYİH Sıralaması (Mio USD) – 2011

DS	ÜLKELER	GSYİH
6	Almanya	2.940.000
7	Rusya	2.223.000
17	Türkiye	960.500
20	İran	818.700
23	Suudi Arabistan	622.000
27	Mısır	497.800
39	Yunanistan	318.100
40	Ukrayna	305.200
48	Romanya	254.200
51	Birleşik Arap Emirlikleri	246.800
54	Kazakistan	196.400
58	Fas	151.400
61	Beyaz Rusya	131.200
66	Irak	113.400
67	Suriye	107.400
71	Tunus	100.000
72	Bulgaristan	96.780
73	Azerbaycan	90.790
74	Libya	90.570
79	Hırvatistan	78.090
87	Lübnan	59.370
89	Litvanya	56.590
101	Türkmenistan	36.900
103	Ürdün	34.530
115	Arnavutluk	23.960
118	Kıbrıs	23.190
121	Gürcistan	22.440
125	Makedonya	20.000
144	Kosova	11.970

CIA The World Fact Book

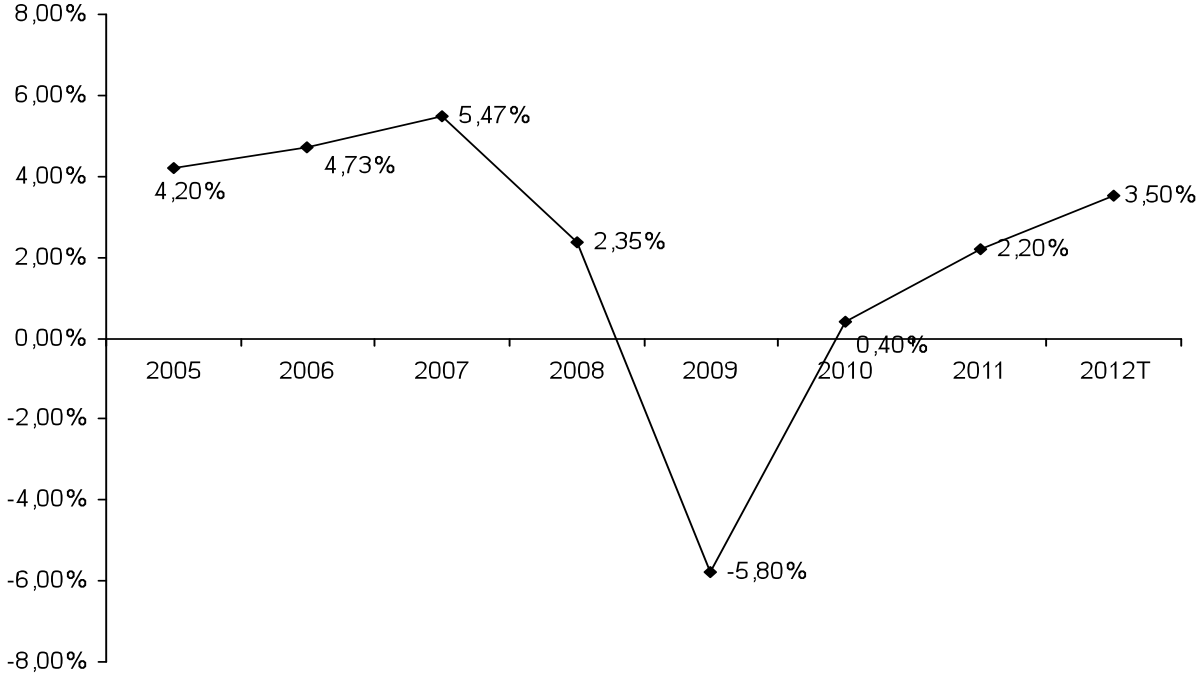
BMD Hedef Pazarlar içerisinde ekonomik büyüklük açısından en büyük 19. ülke konumundadır

Kaynak: IMF , CIA, OECD

GSYİH' deki Gelişim

2005-2007 döneminde %4'ün üzerinde büyüme kaydeden Hırvatistan global krizin etkisi ile 2009 yılında ise % 5'in üzerinde bir daralma yaşamıştır.

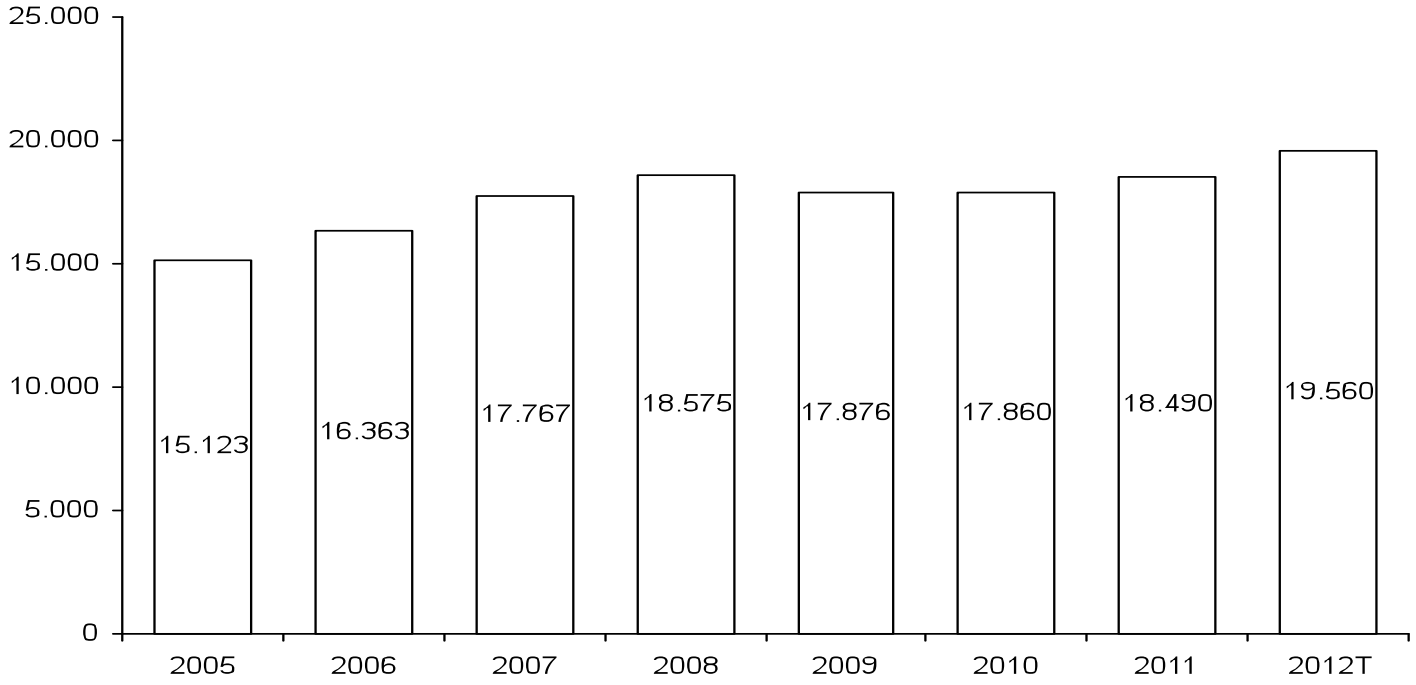
GSYİH' deki Artış Hızı

Kaynak: IMF

Kişi Başı Milli Gelirde Gelişim

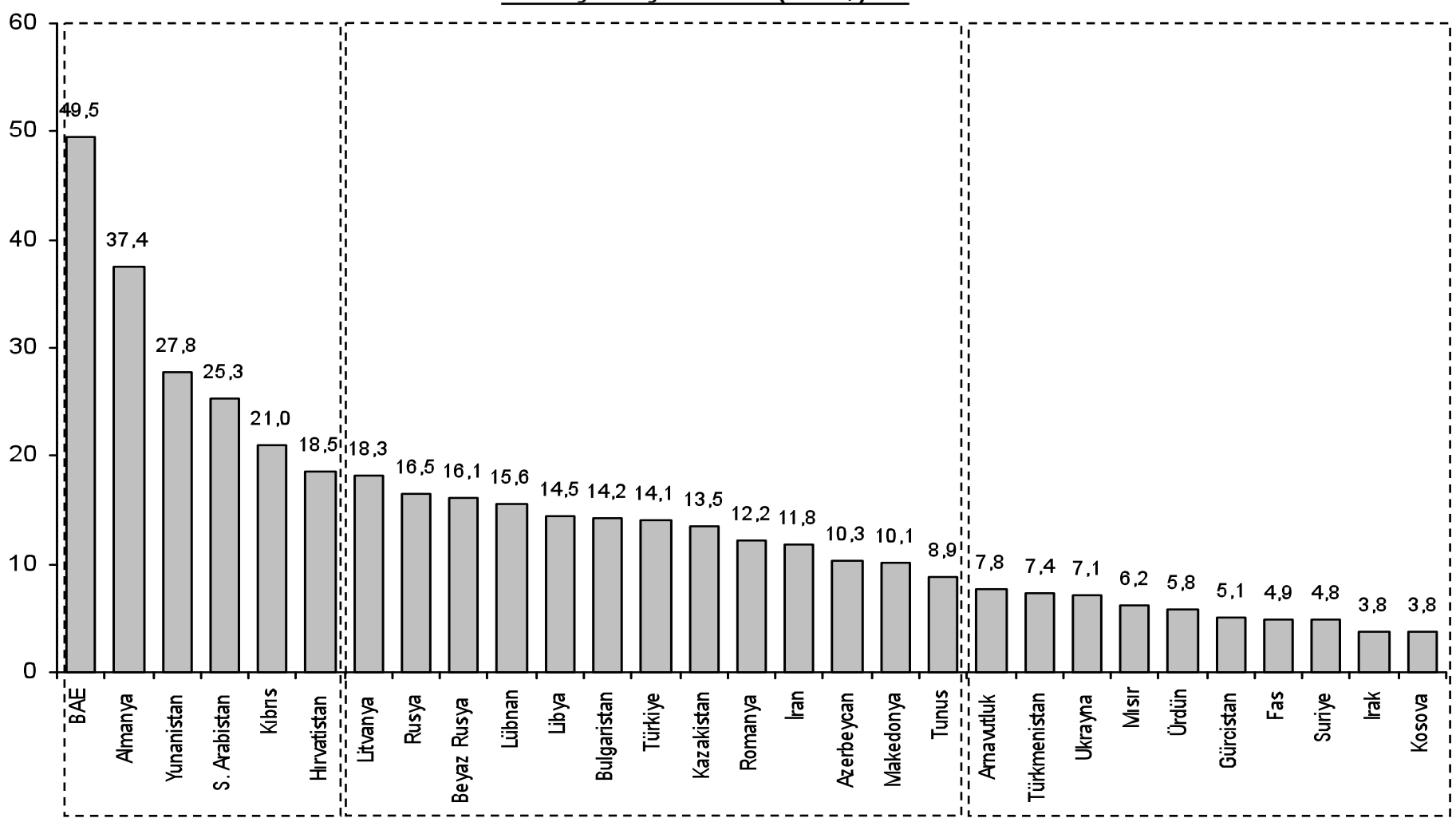
Kişi Başı Milli Gelir - USD (Satın Alma Paritesi)

Kaynak: IMF

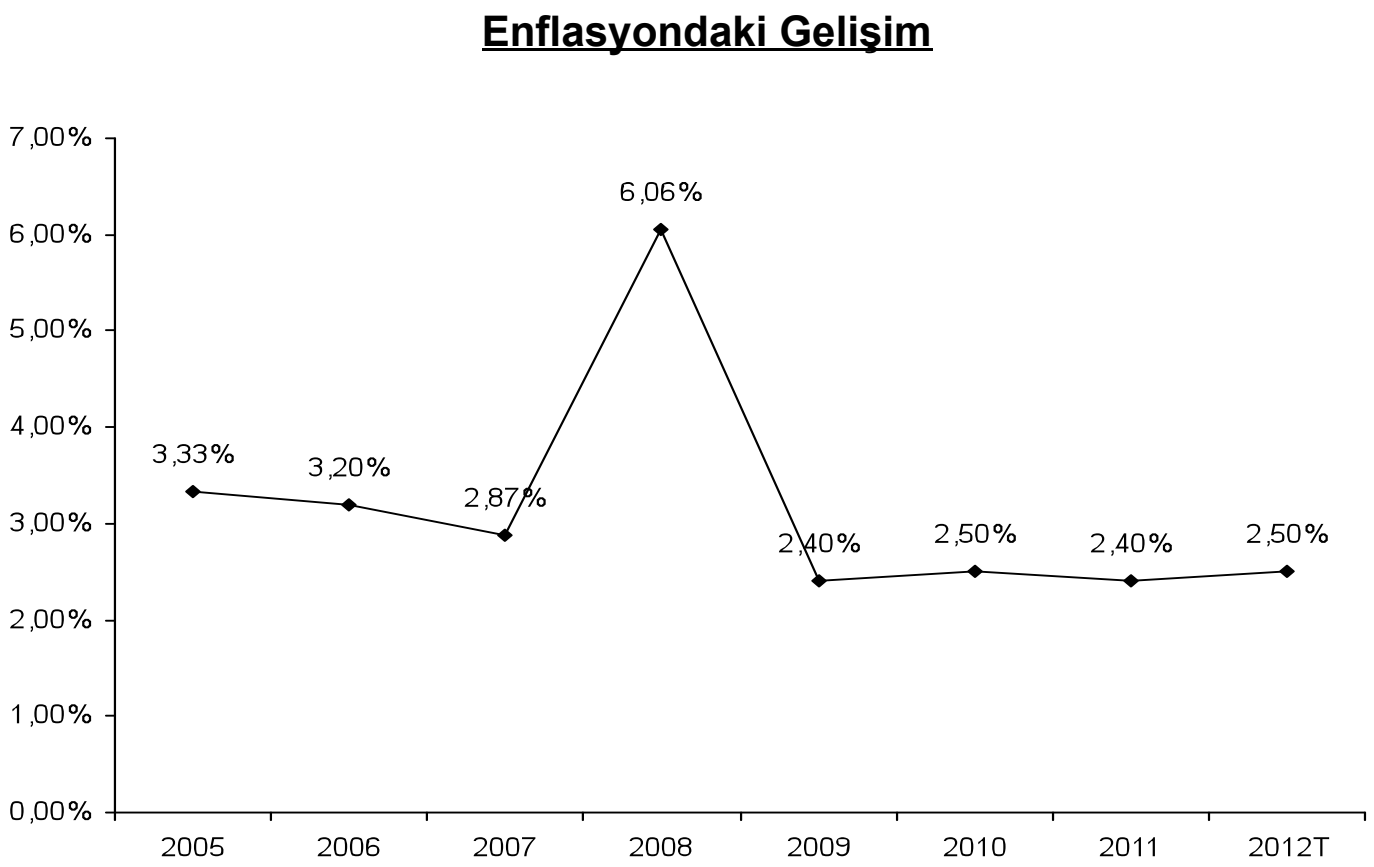
Kişi Başı Milli Gelirde Dünyadaki Konumu

Hırvatistan 2011 yılında 18,490 USD'lik kişi başı milli gelir ile Hedef Pazarlarda tüketim açısından en zengin 6. ülke konumundadır.

Kaynak: CIA World Factbook

Enflasyon

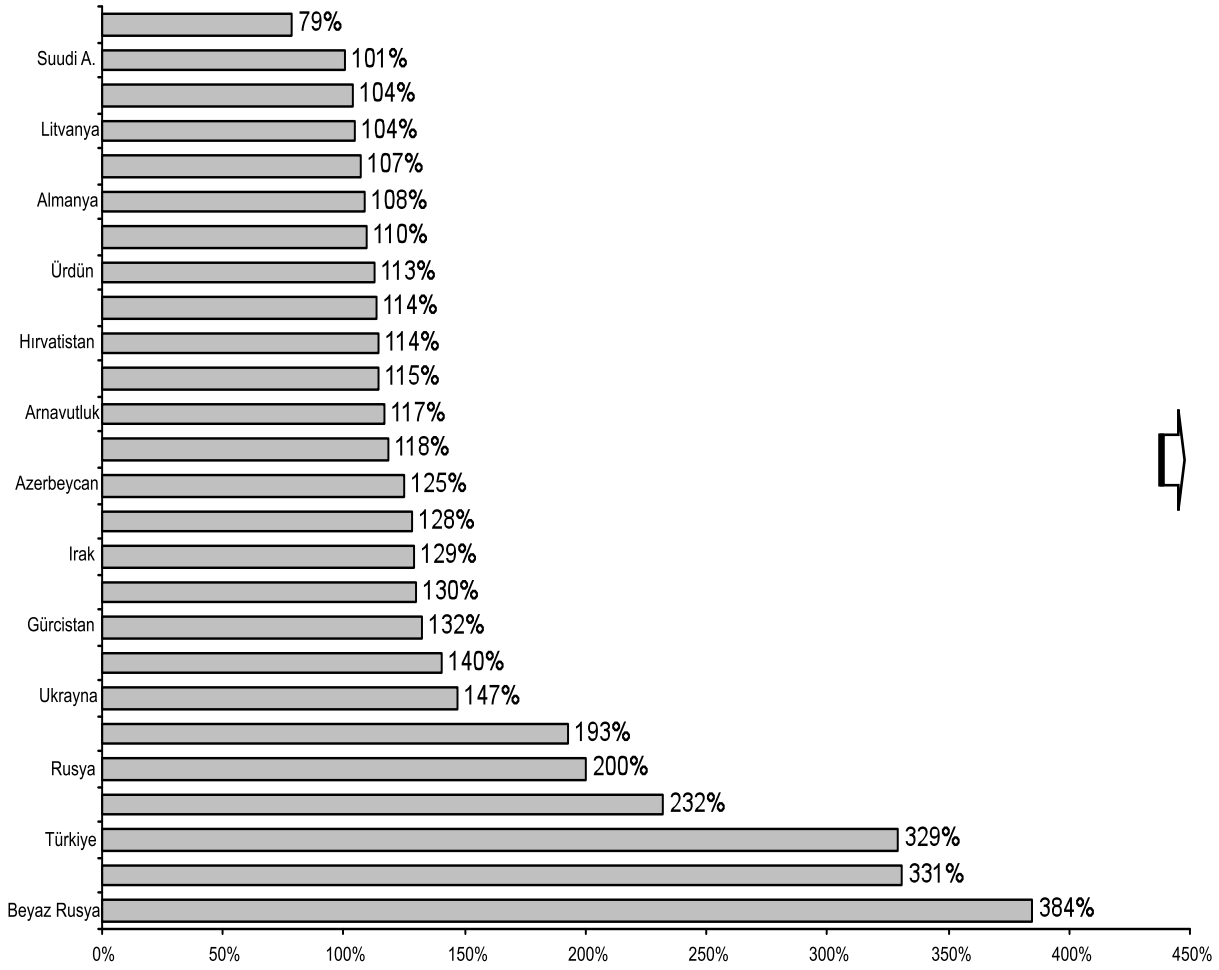

Kaynak: IMF , OECD

Tüketici Fiyatlarında Gelişim

Hırvatistan 2000-2011 yılları arasında tüketici fiyatlarında %114'lük bir artış hızı göstermiştir.

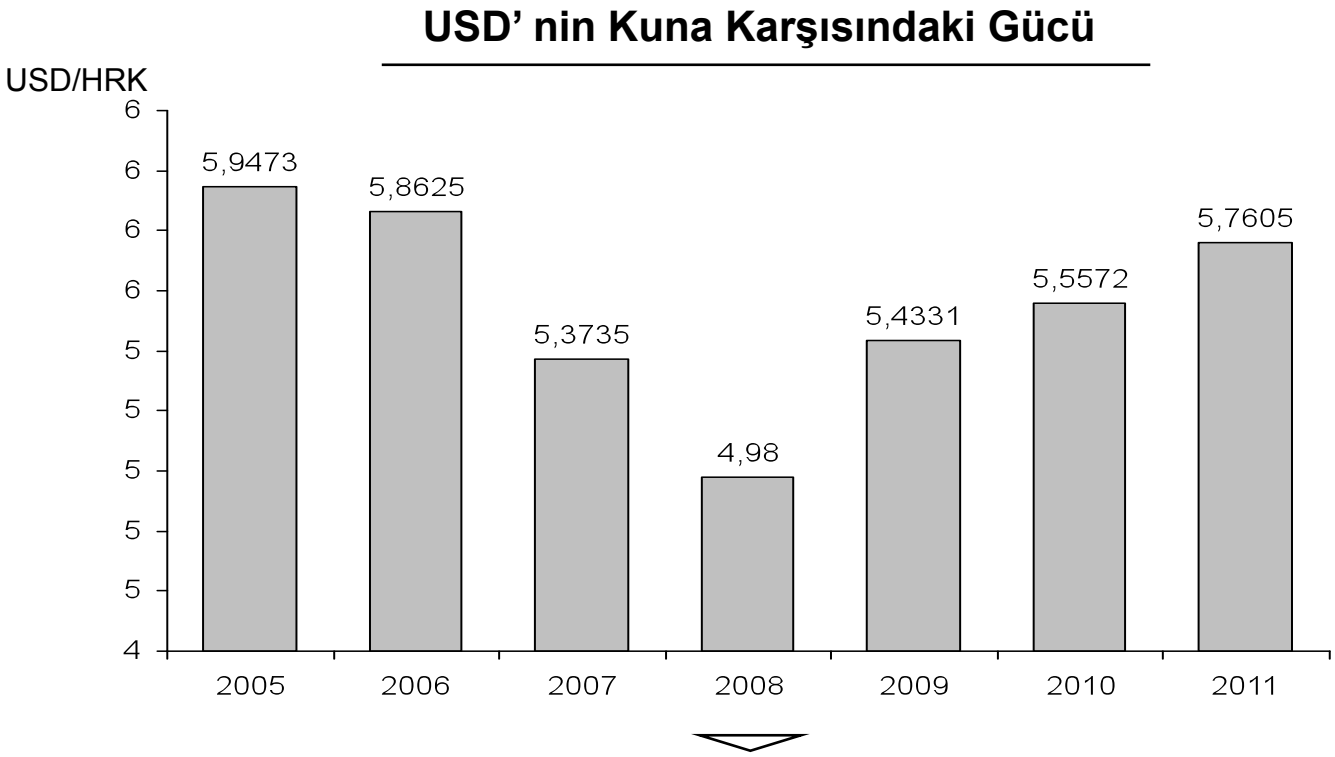
Tüketici Fiyat Endeksi: 2000=100%

Tüketicilerin ortalama harcama alışkanlıklarına göre Hırvatistan; Dünya genelinde 105.; hedef pazarlar içerisinde 18. en pahalı ülke konumundadır.

Kaynak: http://www.nationmaster.com

Para Biriminin Gücü

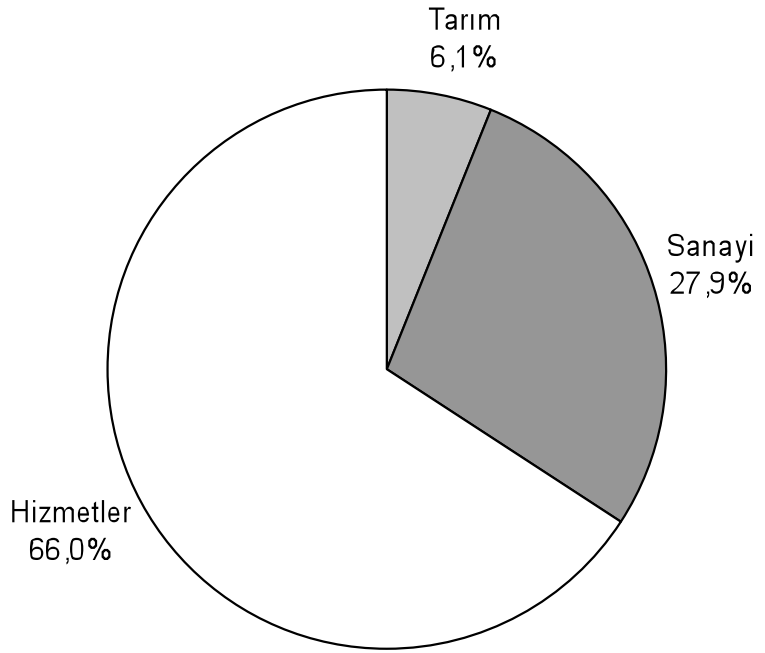

- Hırvatistan ekonomisi sıkı para politikaları ve turizm gelirleriyle beraber bölgedeki diğer ülke ekonomilerine göre daha istikrarlı konumdadır. Bu durum enflasyon ve yerel para biriminin dolar karşısındaki gücü üstünde etkili olmaktadır.

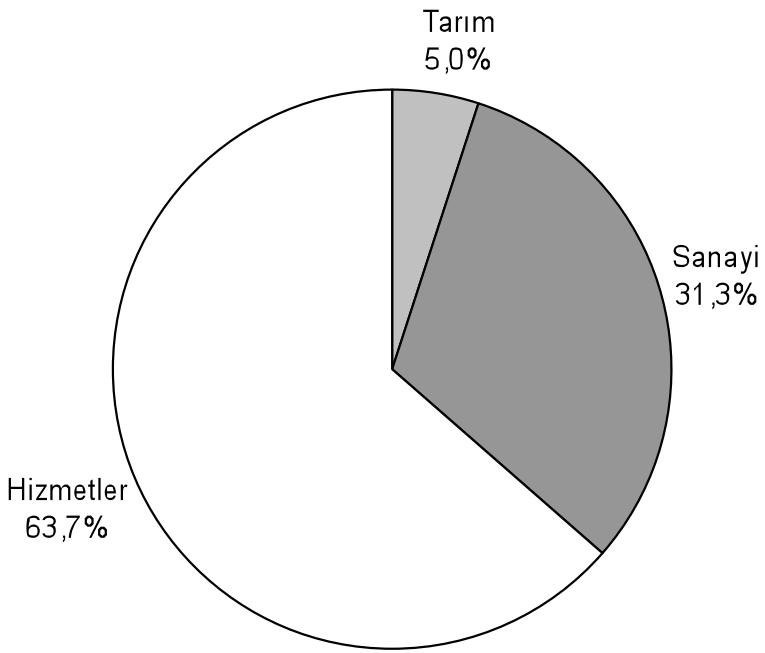
Kaynak: IMF; exchange-rates.org

Sektörel Dağılım

GSYİH'nın Sektörel Dağılımı – 2011

İşgücünün Sektörel Dağılımı-2011

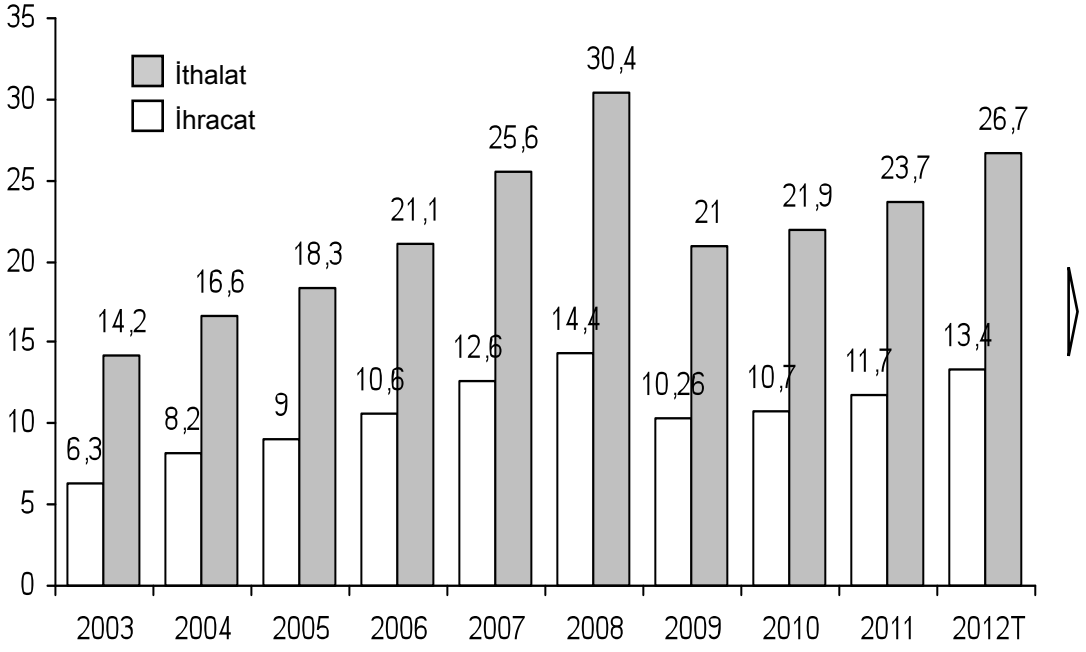
Turizm, Hırvatistan ekonomisinin yeniden yapılanmasında önemli rolü olan bir sektördür. Çalışan nüfusun % 10'una istihdam olanağı sağlamaktadır.

Kaynak: CIA World Factbook

Dış Ticaret

Hırvatistan'ın Arnavutluk, Bosna ve Hersek, Makedonya, Macaristan, Slovenya, Bulgaristan, Romanya, Çek Cumhuriyeti, Polonya, Litvanya, Slovakya ve Türkiye ile Serbest Ticaret Anlaşmaları tamamlanmıştır.

Dış Ticaret Dengesi – 2011 (Milyar – USD)

- Hırvatistan'ın başlıca ihraç ürünleri makine ve ulaşım araçları, tekstil, kimyasallar, gıda ürünleri, yakıttır.
- Hırvatistan'ın başlıca ithalat ürünleri ise makine, ulaşım ve elektrik araç gereçleri, kimyasallar, yakıt ve yağlar, gıda maddeleridir.
- Hırvatistan ihracatının ve ithalatının yaklaşık % 65'i AB üyesi ülkelerle yapılmaktadır. Hırvatistan'ın en önemli ticaret ortağı olan Avrupa Birliği'nin durgunluğa girmesi ile birlikte Hırvatistan, komşuları ile ticaret ilişkilerini geliştirmeye başlamıştır.

Kaynak: DTM

Doğrudan Yabancı Yatırım

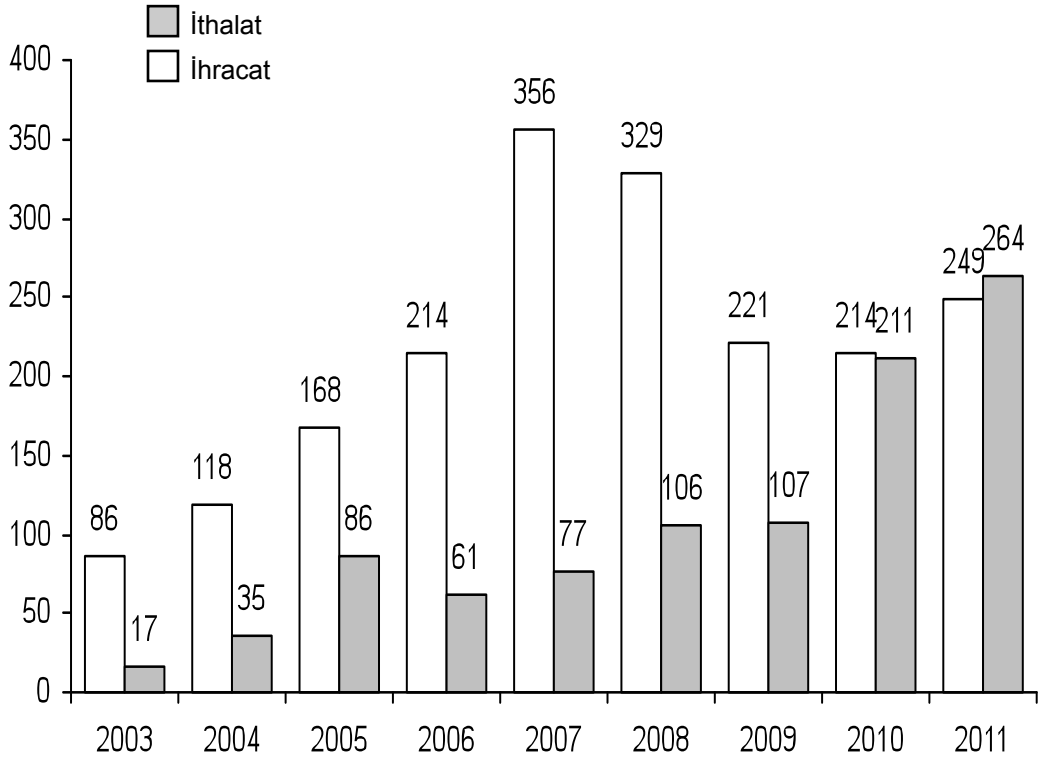
Ülkeler	DYY (Milyar $)
Almanya	46.127.366
Suudi Arabistan	21.560.173
Kazakistan	15.900.000
Rusya	9.961.014
Türkiye	9.278.000
Ukrayna	6.495.000
Mısır	6.385.600
Lübnan	4.954.862
Kıbrıs	4.841.376
BAE	3.948.300
Libya	3.833.391
İran	3.616.905
Romanya	3.453.000
Yunanistan	2.250.194
Türkmenistan	2.083.000
Bulgaristan	2.167.527
Ürdün	1.701.478
Tunus	1.512.505
Irak	1.426.400
Beyaz Rusya	1.402.800
Suriye	1.380.894
Fas	1.240.626
Arnavutluk	1.109.558
Litvanya	622.232
Azerbaycan	563.132
Gürcistan	548.826
Kosova	413.401
Makedonya	295.759
Hırvatistan	334.155

Kaynak: Worldbank

2010 yılında Hırvatistan, Hedef Pazarlar arasında en çok yabancı yatırımı kendine çeken 28. ülke olmuştur

Türkiye Hırvatistan Ticari İlişkiler-1

Türkiye – Hırvatistan Dış Ticaret Verileri (Milyon USD)

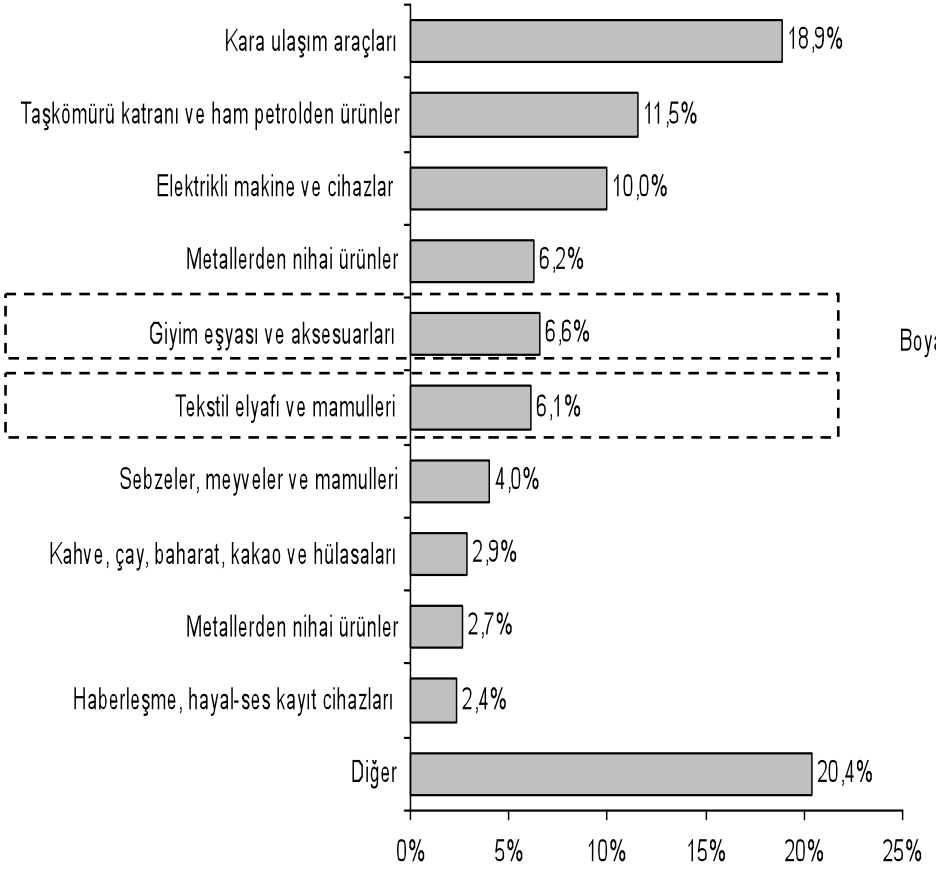
Hırvatistan'ın 2010 yılı ihracatı ana mal grupları itibariyle değerlendirildiğinde, ihracatın yaklaşık dörde birini oluşturan makine ve ulaştırma araçları ihracatının bir önceki seneye göre % 26 oranında arttığı ve toplamda % 32'lik bir paya sahip olduğu görülmektedir.

Hırvatistan'a yaptığımız ihracatta 2000 yıllında 82'inci sıradayken 2007 yılında 54'üncü sıraya yükselmiş 2009 yılında 71'inci sıraya gerilemiş, 2011 yılında 68'inci sıraya yükselmiştir. İthalatımızda ise 2000 yıllında 82'inci sıradayken 2007 yıllında 87'inci sıraya gerilemiş, 2009 yılında 69'uncu sıraya gerilemiş, 2011 yılında 61'inci sıraya yükselmiştir.

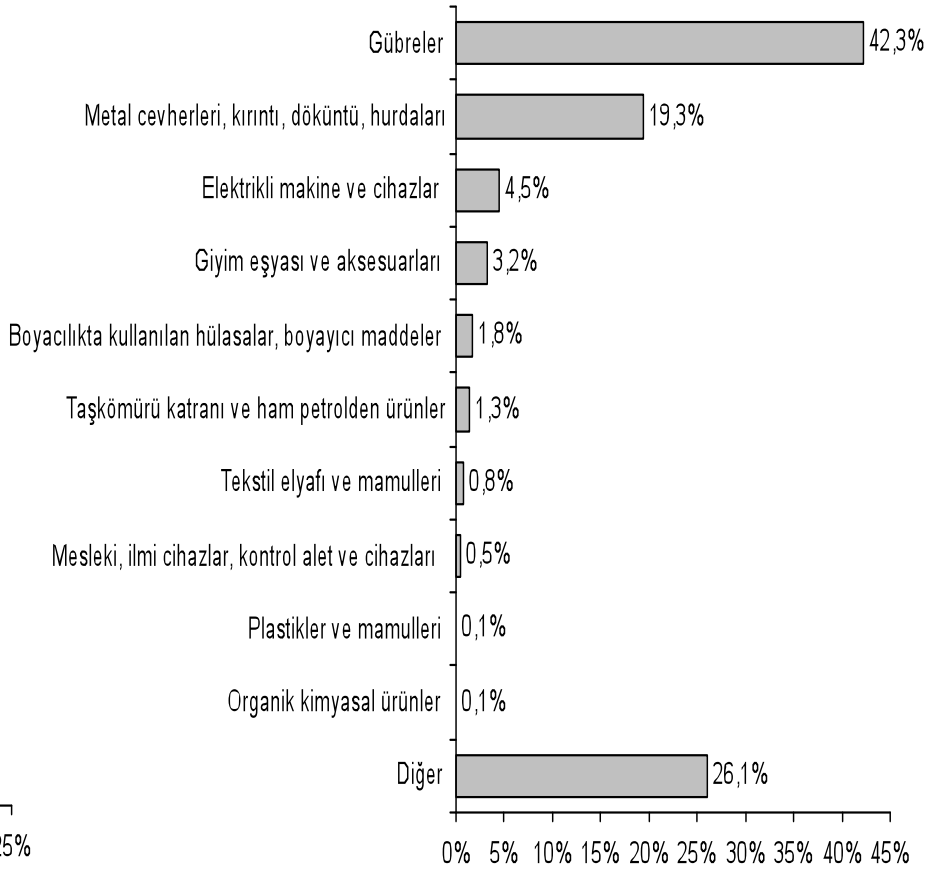
Kaynak:TUIK

Türkiye Hırvatistan Ticari İlişkiler-2

Hırvatistan'ın Türkiye'den İthal Ettiği Ürünler

Hırvatistan'ın Türkiye'ye İhraç Ettiği Ürünler

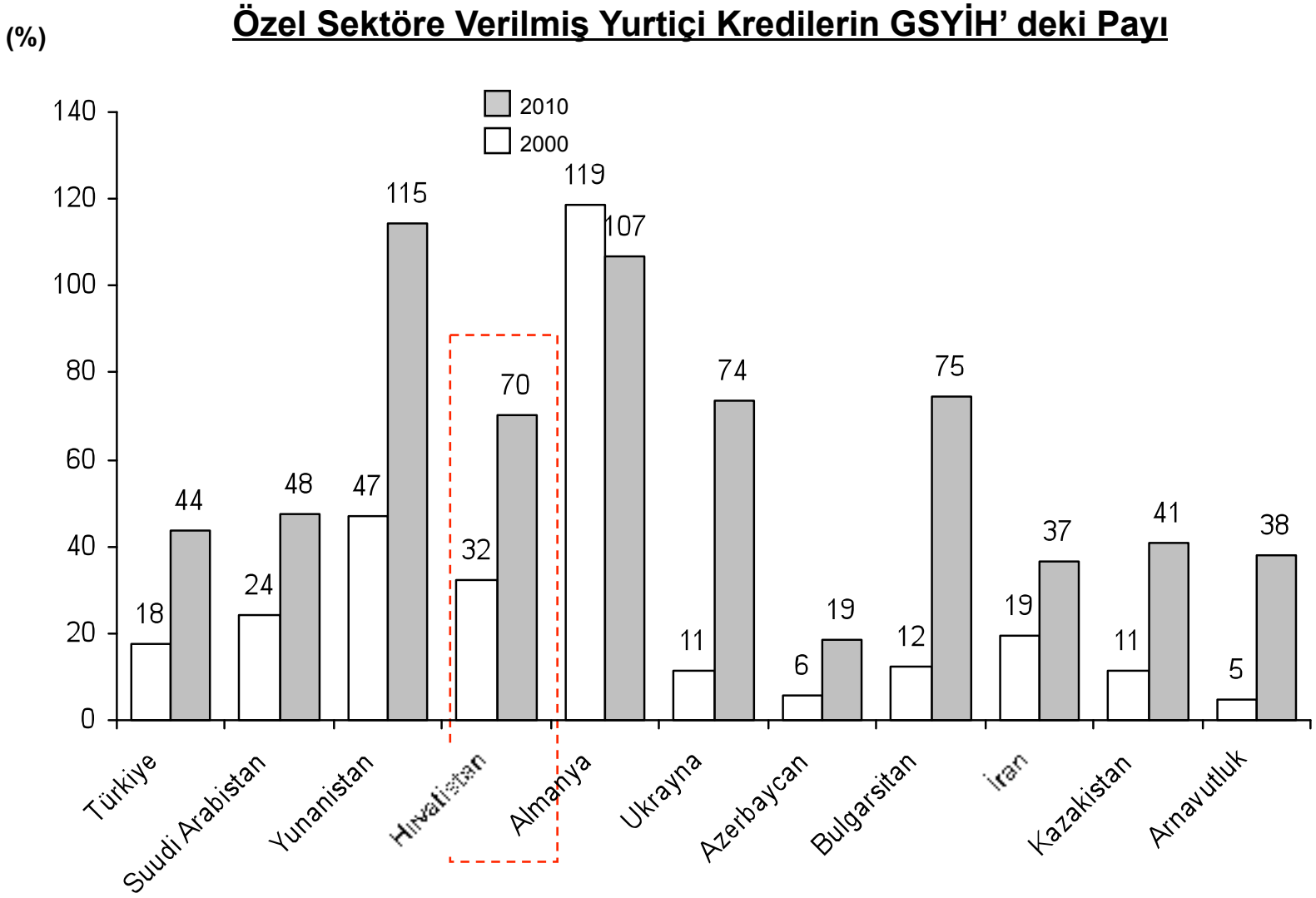

Kaynak: TUIK

Hırvatistan’da Bankacılık Sektörüne Bakış

- Hırvatistan'ın bankacılık sektörü diğer Doğu Avrupa ülkelerine kıyasla daha gelişmiş durumdadır.
- 2010 yılı itibariyle Hırvatistan’da 15’i yabancı, 17’si yerli ve 2’si devlet mülkiyetinde olmak üzere toplam 34 banka bulunmaktadır.
- Bankacılık sektöründeki toplam varlıkların % 90,9’u yabancı bankalar ve % 4,9’i yerli özel bankalar olmak üzere % 95,8’i özel sektöre; %4,2’si ise devlet mülkiyetindeki 2 bankaya ait bulunmaktadır.
- Sektörde faaliyet gösteren toplam 34 bankanın 6’sı büyük ölçekli (toplam varlıkların yaklaşık %82,7’si), 3’ü orta ölçekli (toplam varlıkların yaklaşık %9,1’i) ve 25’i küçük ölçekli (toplam varlıkların yaklaşık %8,2’si) bankalardır.
- Ülkede faaliyet gösteren yabancı bankalar Avusturya, İtalya, Fransa ve Macaristan orijinlidir.
- Bankalar dışındaki finansal kuruluşların finans piyasasındaki payı son 5 yılda artış göstermiştir. .

Bankacılık Sektörünün Gelişimi

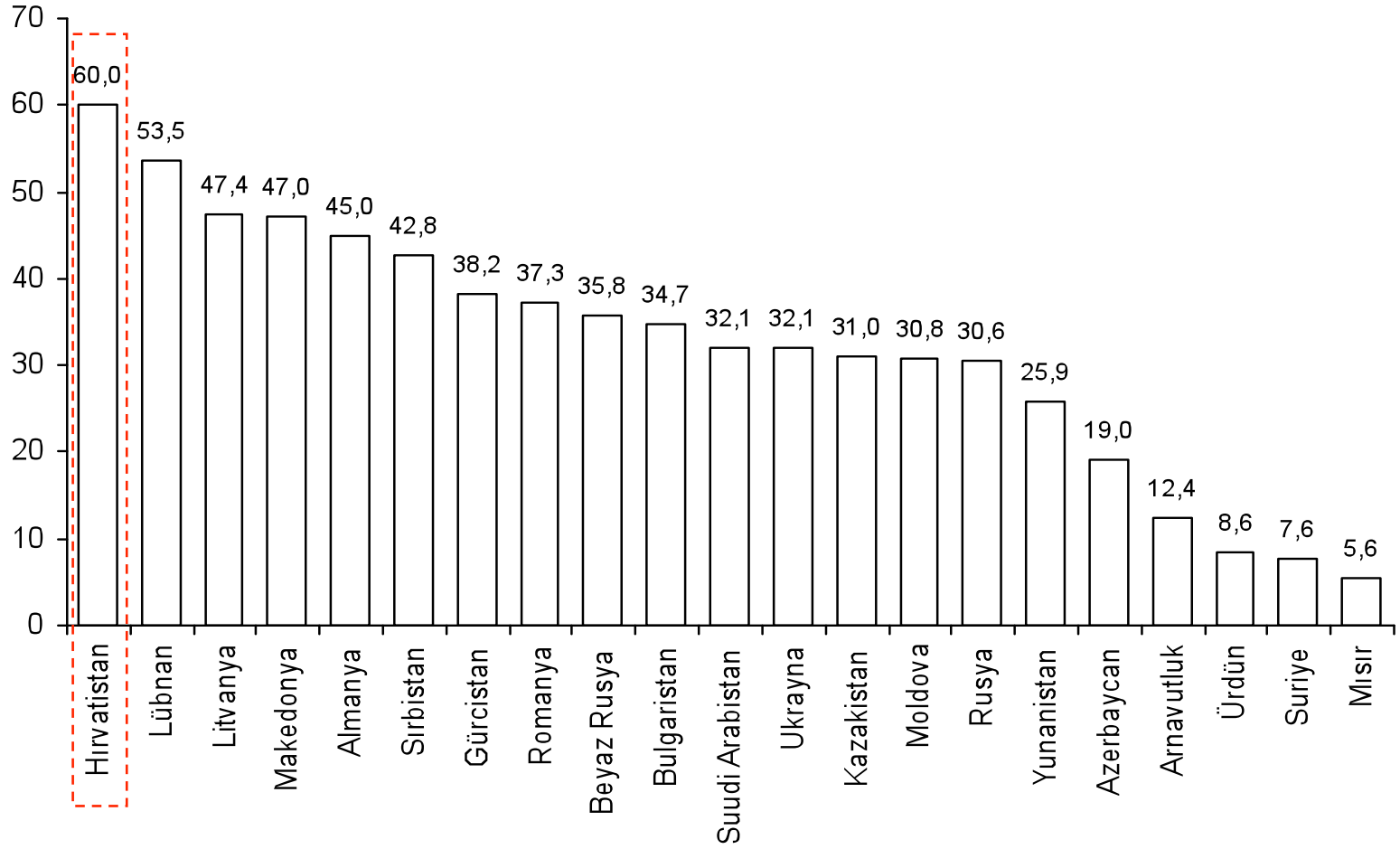

Kaynak: Worldbank

Bankacılık Sektörünün Gelişimi

Hırvatistan da özel sektöre GSYİHnın %65'i kadar kredi sağlanmaktadır ve bu oranı ülkedeki firmaların %60'ı kullanmaktadır.

Yatırım için bankalardan finansman talep eden firmalar (%) - 2010

Kaynak: Worldbank

İçerik

1-Ülke Profili ve Makro Ekonomik Bakış

2-Sosyo-Ekonomik ve Demografik Yapı

3-Perakende Pazarına Genel Bakış

4-Dış Ticaret

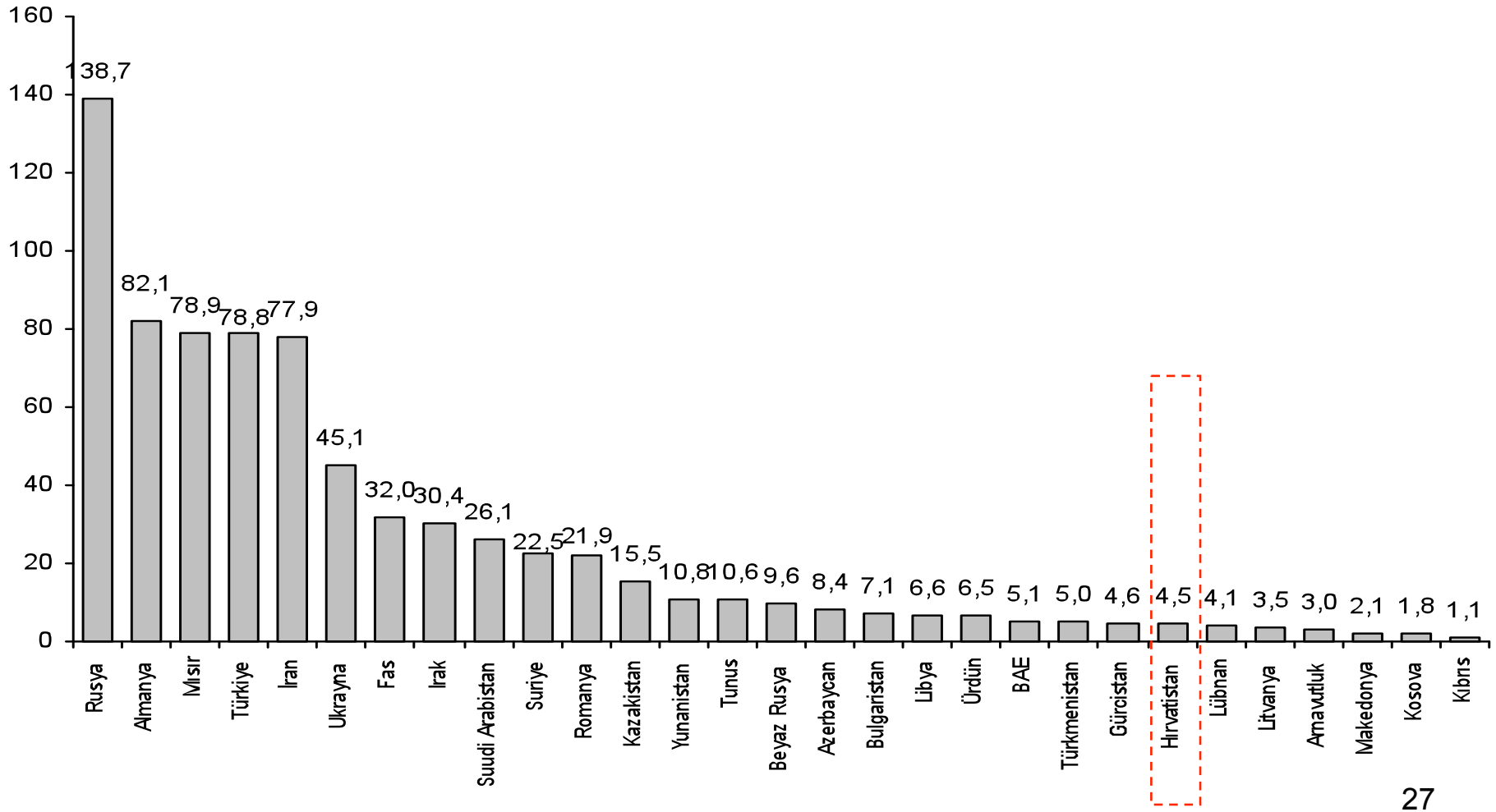
5-İnsan Kaynakları Uygulamaları

6-Finansal Yapı ve Dinamikleri

Nüfus Yapısı

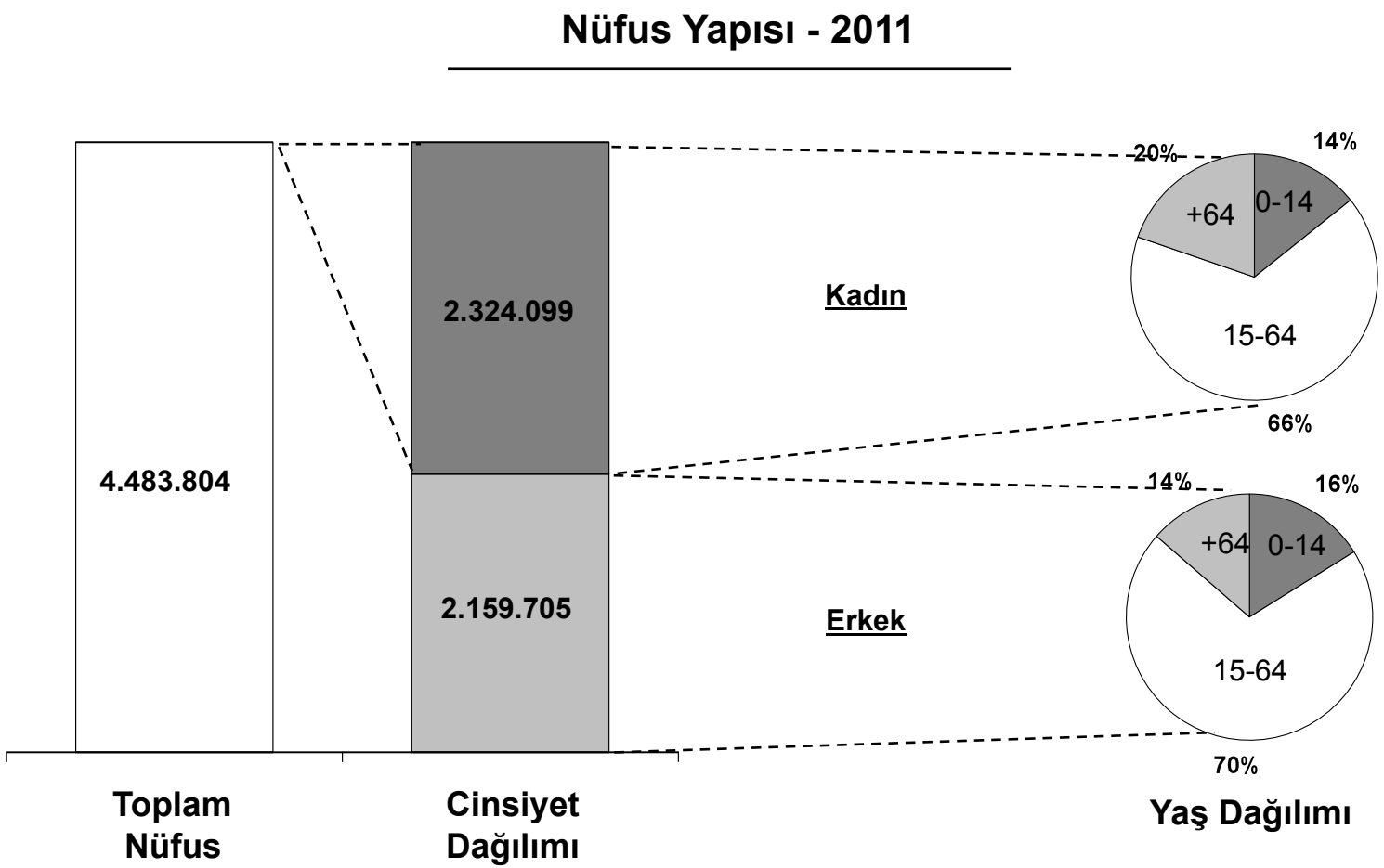
Hırvatistan hedef pazarlar arasında 5 Milyon'un altında nüfusa sahip ülkelerden biridir.

Nüfus (Milyon Kişi – 2011)

Kaynak: CIA Fact Book

Nüfus Yapısı

Kaynak: CIA Index

Nüfus Yapısındaki Gelişim - 2011

Doğum Oranı	9.6 doğum / 1.000 kişi
Ölüm Oranı	11.91 ölüm / 1.000 kişi
Göç Oranı	1.55 göç / 1.000 kişi
Şehirleşme	%58
Şehirleşme Büyüme Oranı	%0,4
Ortalama Yaşam Süresi	75.79 yıl
Erkek	72.17 yıl
Kadın	79.60 yıl

Kaynak:CIA Index

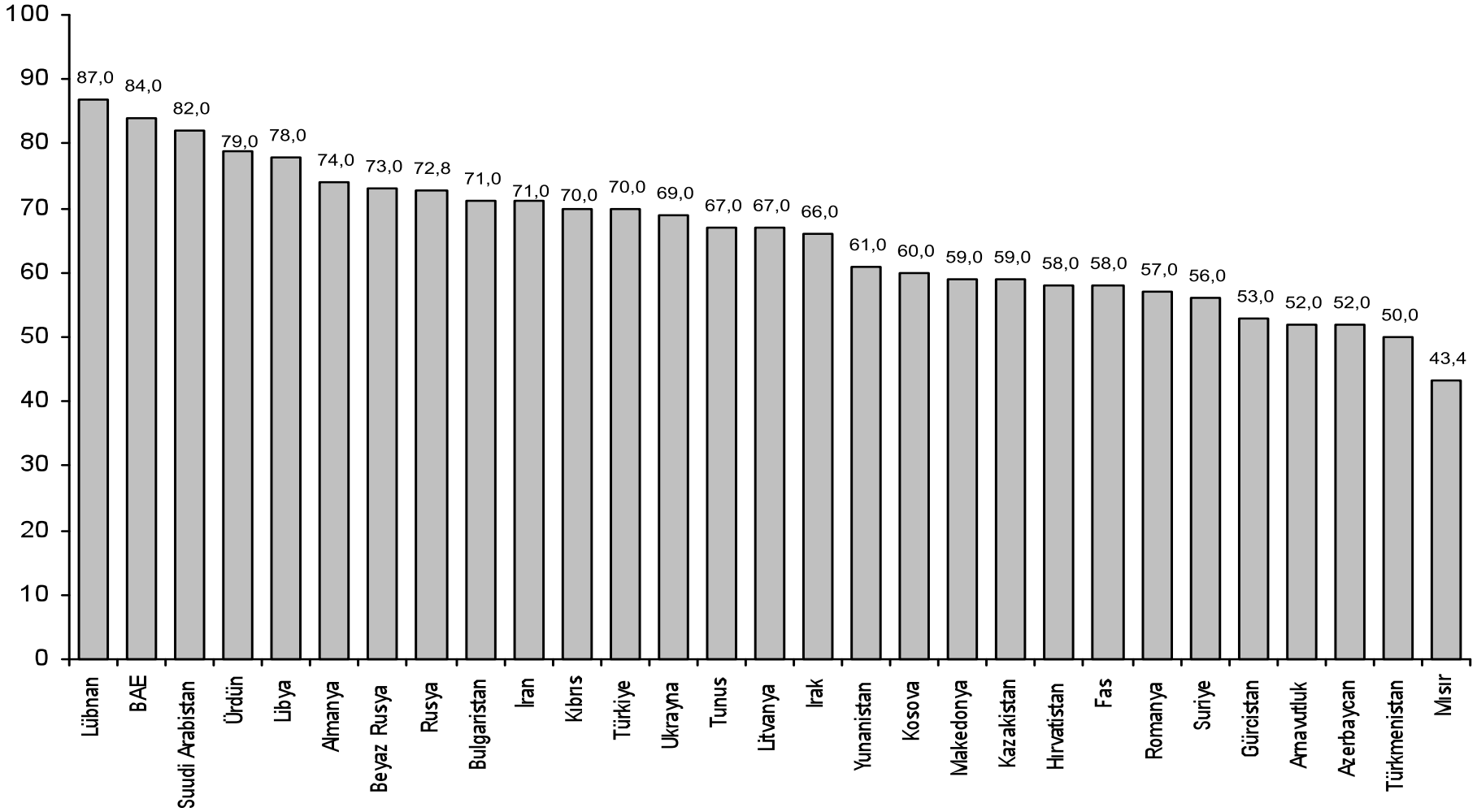
Kişisel Özellikler

	boy (m.)		kilo (kg.)	
	erkek	kadın	erkek	kadın
azerbaycan	1,72	1,65	76,1	64,8
bulgaristan	1,75	1,63	79,3	67,1
almanya	1,78	1,65	82,4	67,5
yunanistan	1,76	1,63	85,0	67,7
iran	1,73	1,60	76,0	65,0
irak	1,65	1,56	75,0	64,8
türkiye	1,74	1,59	86,4	63,0
hırvatistan	1,78	1,73	65,9	62,9
sırbistan	1,77	1,71	75,0	62,0
rusya	1,75	1,68	73,0	69,0
lübnan	1,74	1,58	76,1	68,7
romanya	1,72	1,65	73,0	58,0
suriye	1,71	1,62	80,0	66,0
fas	1,71	1,62	73,0	65,0
mısır	1,70	1,60	72,0	56,7
tunus	1,70	1,62	76,1	64,8
libya	1,57	1,52	77,0	65,0
kazakistan	1,70	1,63	76,1	64,8
ukrayna	1,76	1,67	82,0	58,0
bae	1,70	1,55	79,6	57,5
kosova	1,77	1,71	75,0	62,0
arnavutluk	1,65	1,53	74,0	51,0
gürcistan	1,74	1,60	72,5	66,0
suudi arabistan	1,75	1,65	64,0	55,0
beyaz rusya	1,82	1,67	75,0	53,0
kktc	1,71	1,59	70,0	58,0
makedonya	1,71	1,62	79,3	65,6
ürdün	1,72	1,63	74,0	60,0
türkmenistan	1,71	1,61	74,7	61,8

Kaynak: CIA Factbook

Şehirleşme-1

Ülke genelinde şehirleşme %60'ın altında kalarak hedef pazarlar arasında 3.grup ülkeler arasındadır.

Kaynak: CIA Index

Şehirleşme-2

Nüfus Sayısına Göre En Büyük 10 Şehir - 2011

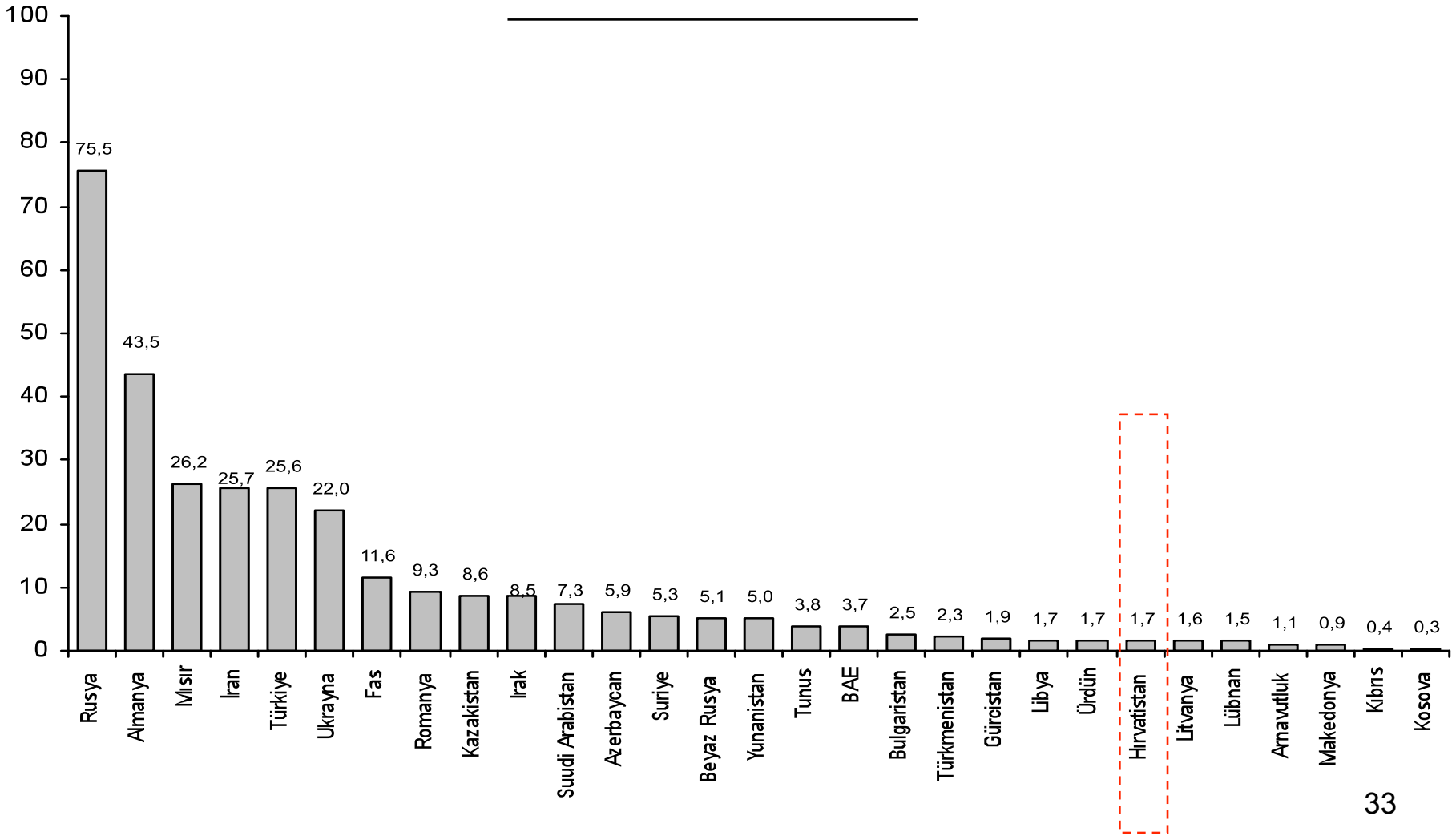
Zagreb	792 875
Split	455 242
Rijeka	317 642
Osijek	304 899
Rijeka	296 123
Pazin	208 440
Vukovar	180 117
Varazdin	176 046
Sisak	172 977
Zadar	170 398

Kaynak:citypopulation.de

İşgücü

Hırvatistan hedef pazarlar arasında işgücü sayısına göre 3. grup ülkelerden biridir.

İşgücü sayısı (Milyon Kişi – 2011)

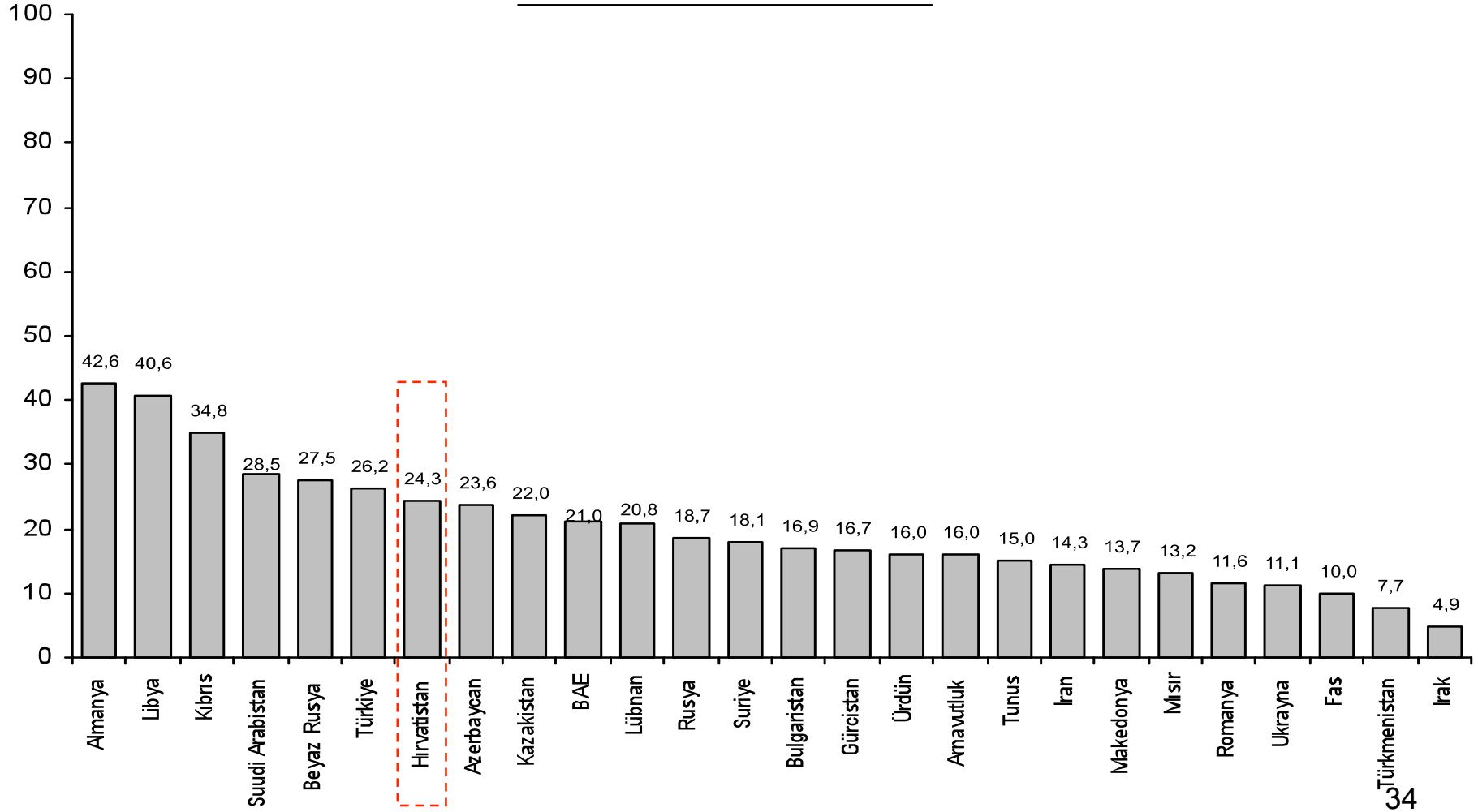

Kaynak: CIA Factbook

GSYİH' nin İşgücüne Paylaşımı

Hırvatistan hedef pazarlar arasında 24,300 USD' lik çalışan başına düşen GSYİH ile üst segment içerisindedir.

Çalışan Başına Düşen GSYİH(Bin USD)-2011

Kaynak: CIA Factbook

İşsizlik

İşsizlik oranında 2002 yılından itibaren düşüş görülmekle birlikte Hırvatistan bölge ülkeleri arasında en yüksek işsizlik oranına sahip ülke durumundadır. 2009 yılında krizin etkisiyle tekrar yükselerek % 14,9'a ulaşmıştır. 2010 yılında % 17,4'e yükselen işsizlik oranı 2011 yılını %10,8 ile tamamlamıştır.

Yeni iş imkanlarının yaratılamaması nedeniyle işsizlik oranı düşürülememekte olup, işsizlik çözülemeyen ekonomik sorunların başında yer almaktadır.

- İşsizlik özellikle genç nüfus içerisinde daha yüksek olduğu gözlemlenmektedir.

- Ülke genelinde fakirlik seviyesi tüm nüfus içerisinde erkeklerde %18,5, kızlarda %27,2 seviyesindedir.

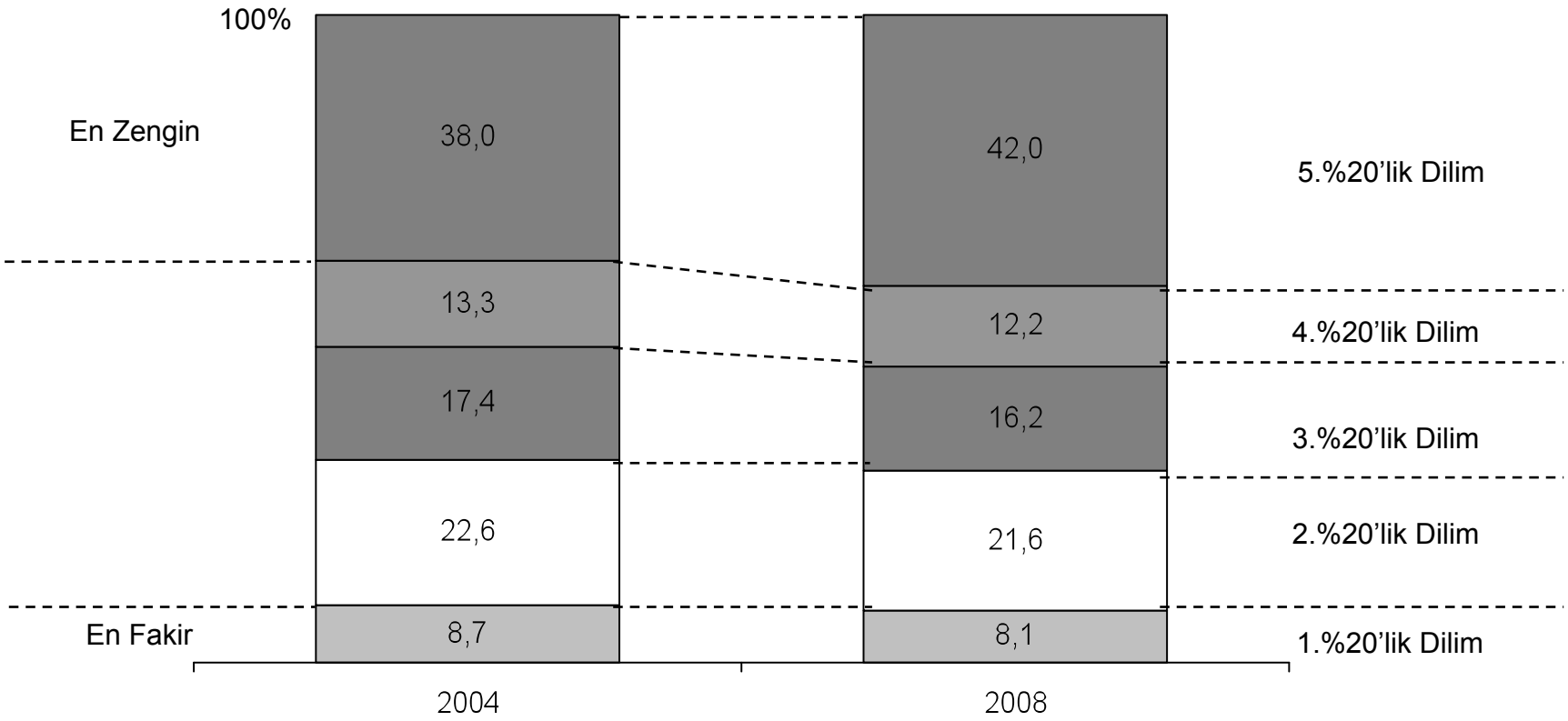
- Satın alma gücü paritesine göre 12 aylık bir çalışan ücreti 7.951 USD seviyesindedir.

Kaynak: CIA Factbook, Reports of Human Rights Practices

Sosyoekonomik Gruplar

Hırvatistan 2004-2008 yılları arasında gösterdiği gelişmeler sonucunda sosyoekonomik yapısında en üst gelir seviyesi grubunda artış yaşanmıştır.

Sosyo Ekonomik Grupların %20'lik Dilimlere Göre Kırılımı

Kaynak: Worldbank

İçerik

1-Ülke Profili ve Makro Ekonomik Bakış

2-Sosyo-Ekonomik ve Demografik Yapı

3-Perakende Pazarına Genel Bakış

4-Dış Ticaret

5-İnsan Kaynakları Uygulamaları

6-Finansal Yapı ve Dinamikleri

Genel Görünüm

- Gıda ve Gıda-dışı perakende pazarının 10 milyar € seviyesinde olduğu tahmin edilmektedir.
- Geçtiğimiz 5 yıllık dönemde istikrarlı bir büyüme gösterdi.
- Genel tüketici dinamiklerinin batı Avrupa ile benzer olduğu düşünülmekle birlikte satınalma gücü ciddi anlamda düşüktür.
- Lokal perakendeciler halen pazarda kuvvetli.
- İşsizlik oranının yüksek olması önemli bir dezavantaj.
- AVM mağazacılığı global markaların öncelikli tercih noktası.

Kaynak: verdispar

Yabancı Markaların İlgisi

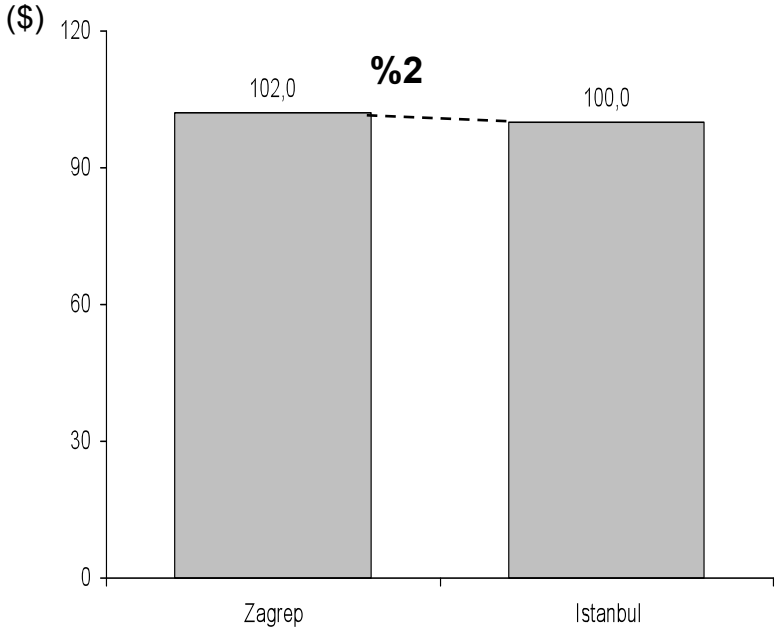
- Global markaların ilgisi 2005 sonrasında artış gösterdi.
- Zara ve Mango ülkeye ilk giriş yapan yabancı markalar arasında bulunmaktadır.
- Organize perakendecilik ve AVM yatırımlarının gelişmesiyle yabancı marka ilgisinin artacağı düşünülmektedir.

Kaynak: Colliers International

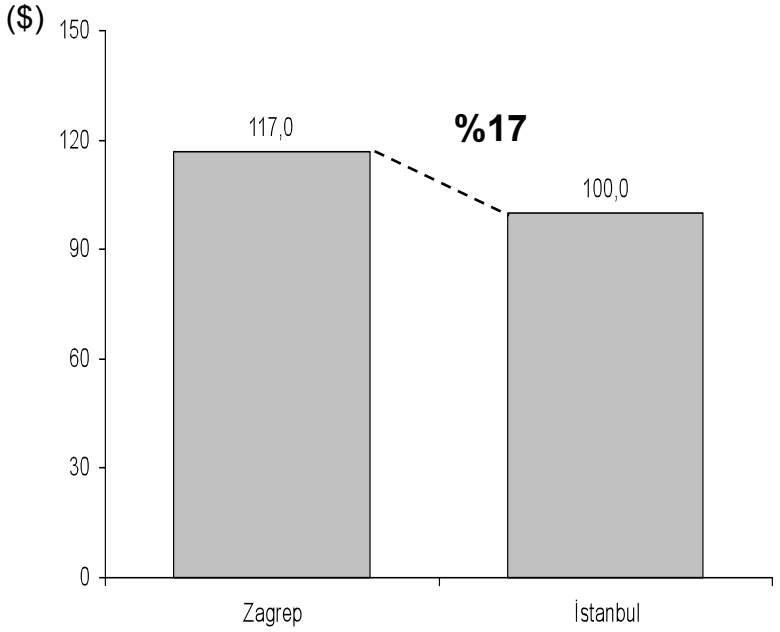
Fiyatlandırma Örnekleri

Hırvatistan hem yeme-içme hemde hazır giyim endekslerinde Türkiye'ye kıyasla pahalı konumdadır.

Yeme-İçme Endeksi

Hazır Giyim Endeksi

Kaynak: Expatistan

Cadde / AVM Mağazacılığı-1

- AVM yatırımlarında geçtiğimiz 5 yıl içerisinde önemli bir artış oldu.
- Zagrep'te 230.000m2lik toplam AVM hacmine önümüzdeki dönemde 600.000m2 daha ekleneceği tahmin edilmektedir.
- Yeni AVM'lerin açılmasıyla ülke genelinde organize perakendeciliğin daha da gelişmesi ve ticari koşulların perakendeci lehine olacağı beklenmektedir.
- Ortalama m2 kira bedellerinin AVM'lerde aylık 25-30€ seviyelerindedir.

Kaynak: verdispar

Cadde / AVM Mağazacılığı-2

- Cadde mağazacılığı halen kaliteli alan sıkıntısı çekmektedir.

- Pazara yeni giriş yapan perakendecilerin caddelerde yer bulması finansal açıdan daha güç.
  - Yüksek hava parası ve uzun süreli kontratlar

- Caddelerde m2 aylık kira bedelleri 150€ya kadar çıkmaktadır.

Kaynak: verdispar

İçerik

1-Ülke Profili ve Makro Ekonomik Bakış

2-Sosyo-Ekonomik ve Demografik Yapı

3-Perakende Pazarına Genel Bakış

4-Dış Ticaret

5-İnsan Kaynakları Uygulamaları

6-Finansal Yapı ve Dinamikleri

Hırvatistan'da İthalat Rejimleri

- 2000 yılında yürürlüğe giren ve son olarak 2005 yılında revize edilen Gümrük Kanunu ve 2006 yılında revize edilerek uygulamaya konulan Gümrük Yönetmeliği Hırvatistan'ın dış ticarete ilişkin yasal mevzuatını oluşturmaktadır.

- Bir ihracatçı veya ithalatçı ticaret, ulaşım, kalite ve lisansları içeren gümrük belgelerini sağlamak zorundadır. AB ve birçok ülke tarafından kullanılan Tek İdari Belge (Single Administrative Document) Hırvatistan'da da kullanılan önemli bir gümrük belgesidir.

- 2000 yılında yürürlüğe giren Gümrükler Kanunu, hükümete tarifeler konusunda her yıl düzenleme yapma yetkisi vermektedir.

- İthal ürün için ödenmiş veya ödenecek sözleşme fiyatı veya işlem değeri gümrük vergilerinin hesaplanmasında esas teşkil etmektedir. Bu değer, bütün vergileri, ulaşım ücretlerini, sigorta, komisyon, paketleme maliyetlerini kapsamaktadır.

Kaynak: DTM, mkaccdb.eu.int

İthalat Esnasında Uygulanan Vergiler

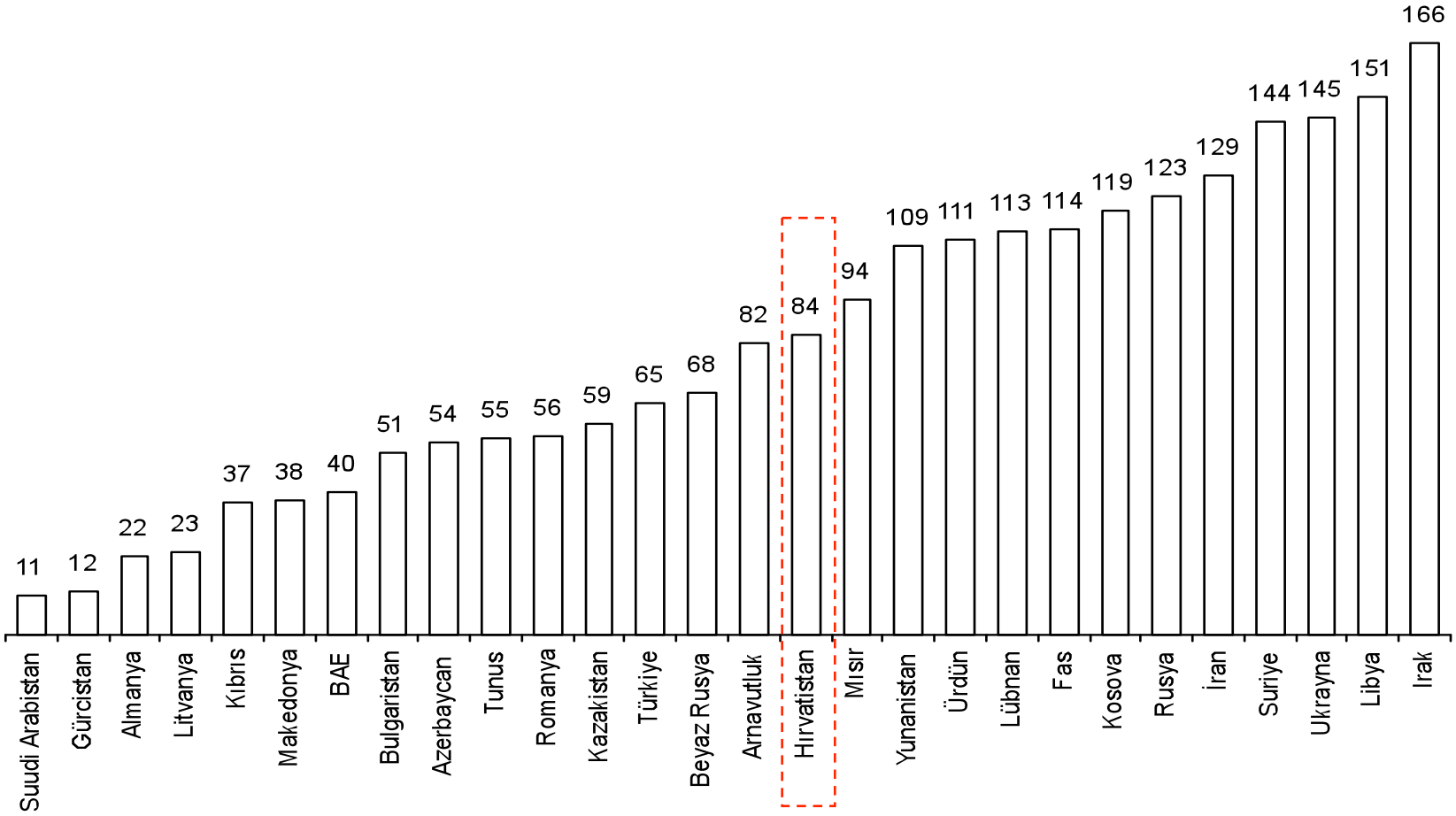
Gümrük Vergisi:	**Oranlar**
-Sanayi Ürünleri	%0-10
-Tarım Ürünleri	%22-24

Kaynak: DTM, mkaccdb.eu.int

Hırvatistan'da Dış Ticaret Süreçlerinin Değerlendirilmesi

Dünya Bankası tarafından 183 ülke için yapılan bir araştırmada; Hırvatistan dış ticaret süreçlerinde hedef pazarlar içerisinde orta segment ülkeler içerisindedir.

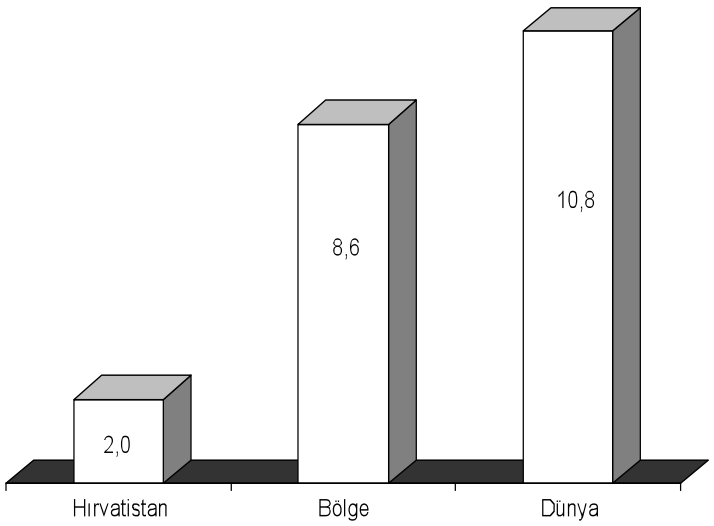
Dış Ticaret Süreçlerinin Değerlendirilmesi (1: En iyi)

Kaynak: Dünya Bankası

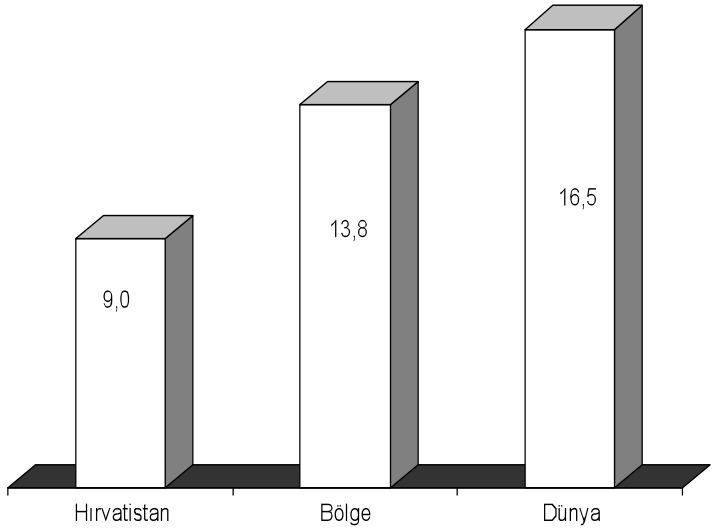
Gümrük Mevzuatında Yaşanmış Süreçler

İthalat esnasında ürünlerin gümrükten çekilme süreci (gün)

Gümrükten ürün çekilme süreci hem dünya hemde bölgesel ortalamanın altındadır.

İthalatçı firmaların Gümrük ve Vergi Mevzuatını Ana Sorun Görmesi (%)

İthalatçı firmalar, mevzuat ve vergileri genel anlamda ana sorun olarak görmemektedir.

Kaynak: Enterprise Survey; IFC

Hırvatistan'daki Resmi Kurumlar ve Dernekler

T.C. Zagreb Büyükelçiliği
Masarykova 3/2 10000 Zagreb
Tel: +385 1 486 46 60, Faks: +385 1 486 46 70
E-mail: turkishemb@zg.t-com.hr
Web: http://zagreb.be.mfa.gov.tr/

T.C. Zagreb Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği
Adres: Masarykova 3/2 Zagreb
Tel: +385 1 485 42 61, +385 1 486 46 77, Faks: +385 1 485 42 61
E-mail: dtzagreb@gmail.com
Web: http://www.musavirlikler.gov.tr

Hırvatistan Ekonomi Odası
Rooseveltov trg 2, 10000 Zagreb, Hırvatistan
Tel : 385 1 456 1555; Faks: 385 1 482 8380
E-mail: hgk@hgk.hr; www.hgk.hr

Maliye Bakanlığı
Katançiçeva 5, 10000 Zagreb, Hırvatistan
Tel : 385 1 459 1333 ,Faks : 385 1 492 2583
E-mail: kabinet@mfin.hr ; www.mfin.hr

Kaynak: DTM

İçerik

1-Ülke Profili ve Makro Ekonomik Bakış

2-Sosyo-Ekonomik ve Demografik Yapı

3-Perakende Pazarına Genel Bakış

4-Dış Ticaret

5-İnsan Kaynakları Uygulamaları

6-Finansal Yapı ve Dinamikleri

İş Gücü Profili

1. Ülke genelinde kaliteli ve eğitimli işgücü yetersiz.

2. Perakende bilgisi bölge ülkelere kıyasla görece yüksek.

3. Şirkete ve markaya bağlılık bölge ülkelere göre yüksek

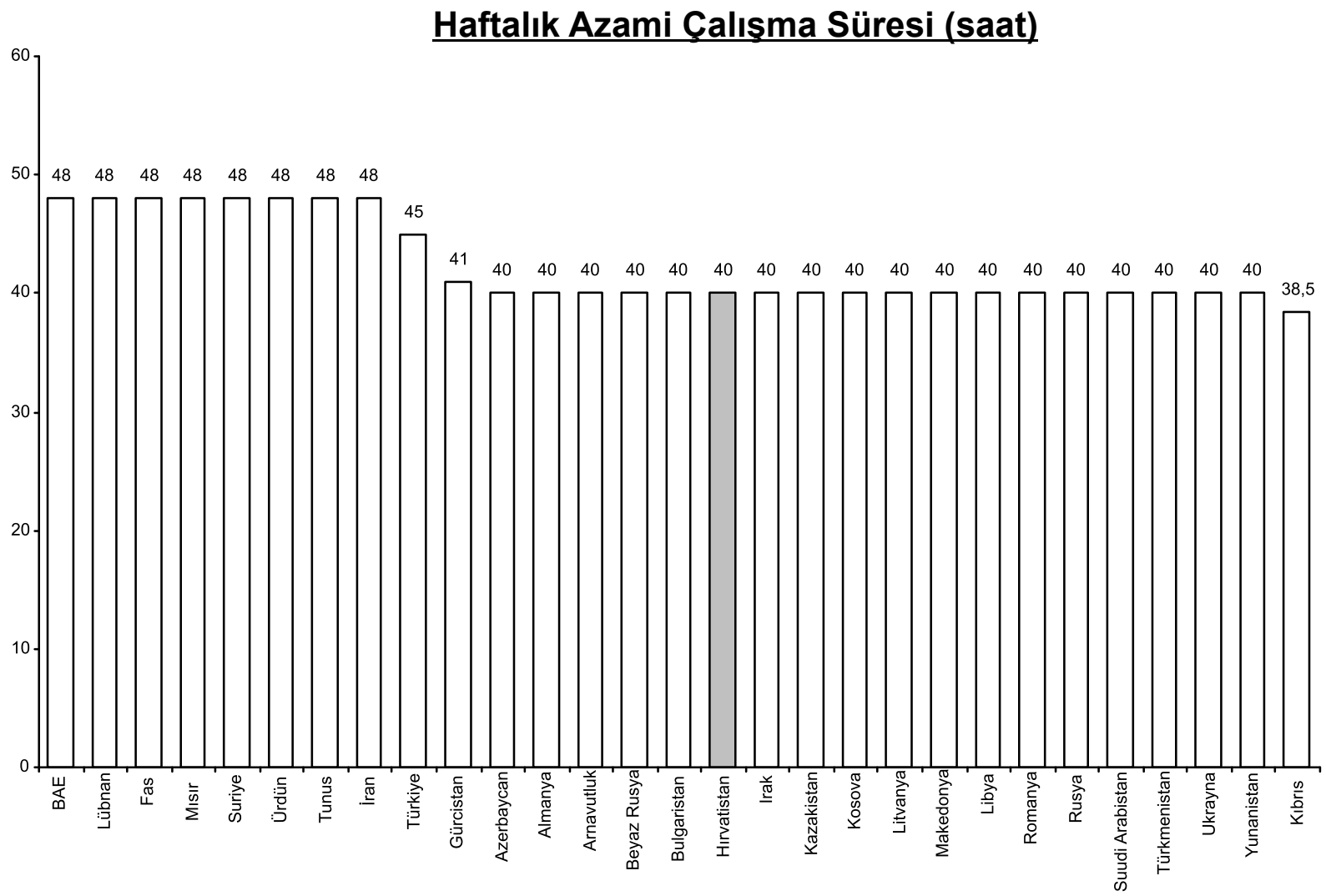
4. Yabancı bir şirkette ve markada çalışabilme özellikleri diğer ülkelere göre daha yüksek.

5. Ticari ahlak seviyeleri ortalamanın üzerinde.

6. Çalışma saatlerine sadıkdırlar.

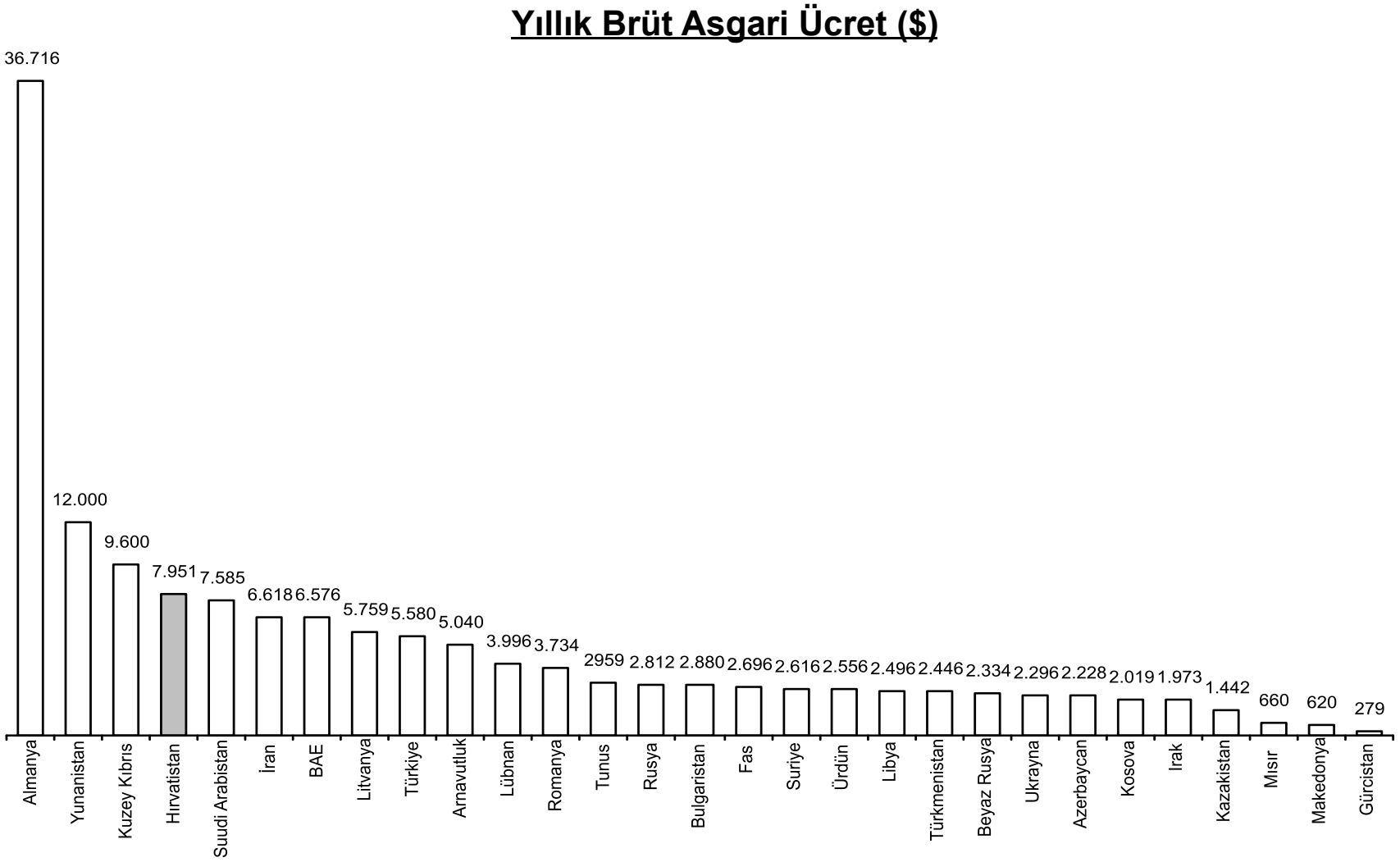
Kaynak: PwC, KPMG

Haftalık Azami Çalışma Süresi

Kaynak: 2010 Country Reports on Human Rights Practices

Yıllık Brüt Asgari Ücret

Kaynak: 2010 Country Reports on Human Rights Practices

Dikkat Edilmesi Gereken Konular

1. Günlük ortalama çalışma süresi 8 saattir.

2. Yasalar gereği fazla mesai için haftada 10 saat sınırlaması var.

3. Maaş ödemeleri ayda minimum 1 seferde yapılıyor.

4. Maaşların kanunen resmi gösterilmesi önemli.

5. Fazla mesai uygulmasında normal saat ücretinin %50'si kadardır. Gece çalışmalarında bu oran %10 olup tatil günleri için %35'e çıkmaktadır.

6. İlk yıldan itibaren yıllık izin süresi minimum 20 işgünüdür. 5.yıldan itibaren bu süre aynen korunmaktadır.

Kaynak: Doing Business

İçerik

1-Ülke Profili ve Makro Ekonomik Bakış

2-Sosyo-Ekonomik ve Demografik Yapı

3-Perakende Pazarına Genel Bakış

4-Dış Ticaret

5-İnsan Kaynakları Uygulamaları

6-Finansal Yapı ve Dinamikleri

Yasal Süreçler: Şirket Kurulumu

Önemli Hususlar

1. Hırvat vatandaşı gerçek ve tüzel kişiler ile yabancı gerçek ve tüzel kişiler Hırvatistan Şirketler Kanunu çerçevesinde şirket kurabilmektedir. Bu anlamda uygulanan prosedür bakımından yerli ve yabancı ayrımı yapılmamaktadır. Ancak bankacılık, sigortacılık, hava ve karayolu taşımacılığı, enerji, telekomünikasyon sektörlerinde faaliyet göstermek için ilgili kurumlardan izin alınması gerekmektedir.

2. Şirketler Kanunu çerçevesinde kurulabilecek şirket türleri ve şirket türlerinin Hırvatça kısaltmaları aşağıda yer almaktadır:

   - Genel Ortaklık – j.t.d.
   - Sınırlı Ortaklık – k.d.
   - Komanditer Ortaklık
   - Limited Şirket – d.o.o.
   - Anonim Şirket – d.d.

3. Hırvatistan'da kurulu şirketlerin %80'i Limited Şirket (d.o.o.) statüsünde bulunmaktadır. Özellikle küçük ve orta ölçekli firmalar Limited Şirket olarak faaliyet göstermekte, bankalar, sigorta şirketleri, büyük ölçekli ticari firmalar ise Anonim Şirket olarak yapılanmaktadır.

4. Girişimcilerin şirket kurma işlemlerine yardımcı olmak amacıyla Hırvat hükümeti tarafından HITRO.HR isimli bir birim kurulmuş olup, anılan birim büyük şehirlerde bulunan Finansal Ajans (FINA)'ların bünyesinde faaliyet göstermektedir. Şirket kurma işlemlerinde girişimcilerin tek bir merkezden yönlendirilmelerini amaçlayan HITRO.HR ofislerinden kuruluş prosedüründe gerekli tüm evraklar temin edilebilmektedir.

Şirket Kuruluşu

Hırvatistan da şirket kuruluşu bölgedeki diğer ülkelere ve OECD üye ülkelere göre maliyetli olsa da prosedür ve süre açısından avantajlı konumdadır.

	Hırvatistan	**Bölge**	**OECD**
Prosedürler	6	6	5
Süre (gün)	7	16	13
Maliyet (%Kişi başı GNI)	8,6	8.3	4.7
Min. Ser.(% Kişi başı gelir)	13,8	10	14.1

Kaynak: Doing Business, Worldbank

Vergi Mevzuatı-1

Kurumlar Vergisi	% 20
Katma Değer Vergisi	% 23
Gerçek Kişilerin Gelir Vergisi	% 20-40
Emlak Devir ve İntikal Vergisi	% 5
Sermaye Devir Vergisi	% 5
Munzam Vergi	%0-18
Sosyal Güvenlik Vergisi	% 20

Kaynak: taxrates.cc

Muhasebe Standartları ve Uyulması Gereken Kurallar

- Mali Yıl 1 Ocak 31 Aralık tarihleri arasındadır.
- Hırvatistan borsasında bulunan firmalar IFRS usulünce hesaplarını tutmalıdırlar. Diğer firmalar Hırvat Finansal Raporlama Standartlarına göre kayıtlarını tutabilir.
- Mali raporlarda bilanço, kar zarar tablosu, nakit akış tablosu, kayıtlı sermayedeki değişim, yorumlar ve ekler bulunmalıdır.
- Kayıtlar Hırvatça tutulup, Hırvat para birimince düzenlenmesi gerekir.

Kaynak: emporikitrade.com

Karşılaşılan Sorunlar

- İkili ekonomik ve ticari ilişkilerin gelişmesindeki engeller finansman sorunları, nakliye imkanlarının kısıtlı olması ve bürokraside karşılaşılan sorunlar olarak sıralanmaktadır.

- Bu ülkeye yük taşıyan kamyon ve ro-ro sayısının az olması nedeniyle nakliye konusunda sıkıntılar yaşanmaktadır.

- Yatırıma yönelik karşılaşılan problemler bürokratik süreçlerin işleyişindeki yavaşlık ve kamu kuruluşları arasındaki iletişimsizliğin yabancı yatırımcı üzerindeki olumsuz etkisi olarak iletilmektedir. Ayrıca yatırıma yönelik teşvikler yetersiz kalmaktadır.